

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont **svc**

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 10/2017

vyšlo 19. 5. 2017

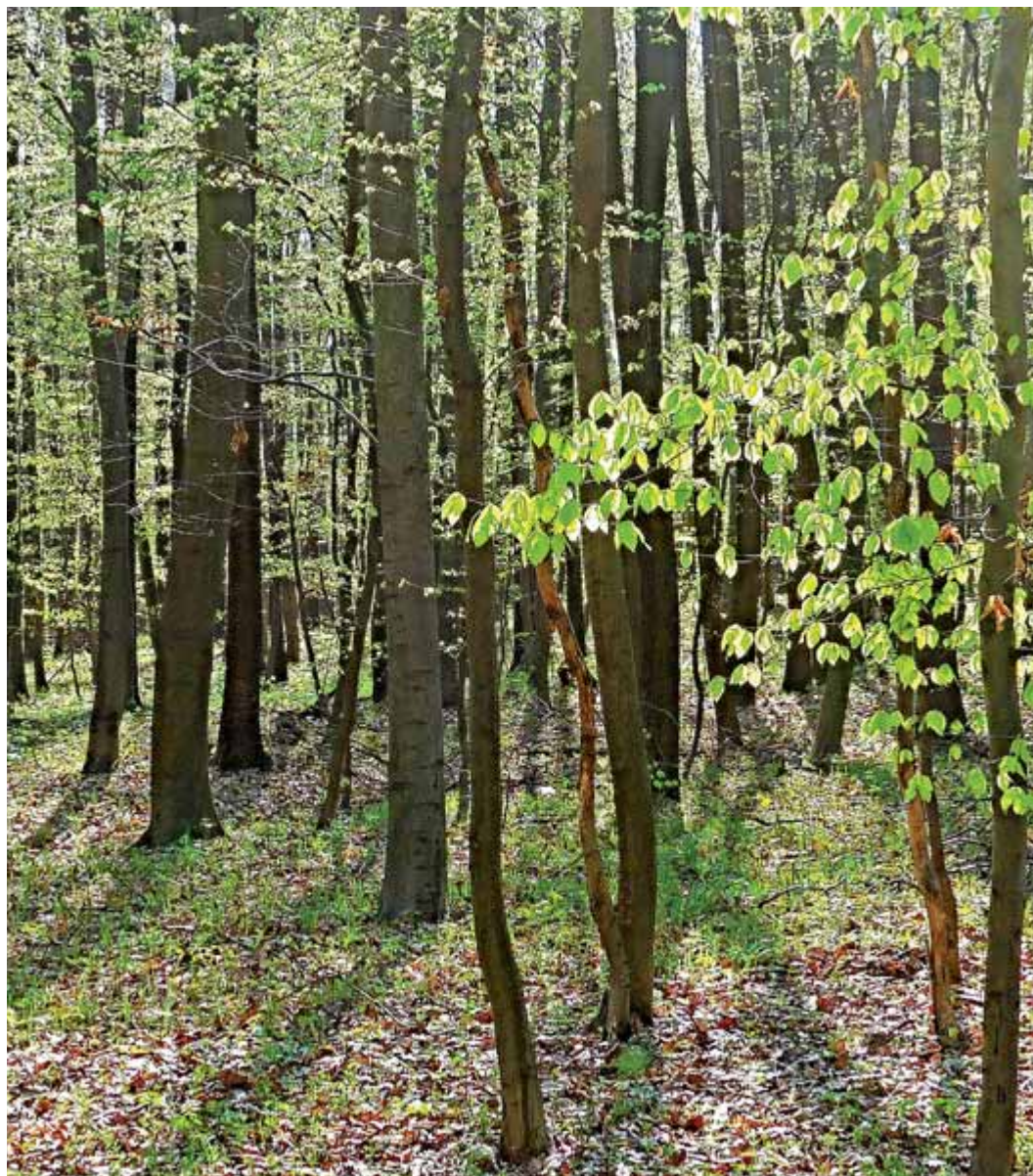
cena 15 Kč

Vedení města i občané uctili památku padlých osvoboditelů

Nedělní škola ve Stránském hostila matky handicapovaných dětí

ročník XIX.

Zastupitelé schválili demolici holobytů v Edrovicích

Češi a Němci na hranici v knize Igora Hornišera

Zápolení v Odznaku všestrannosti olympijských vítězů nepřerušil ani déšť

Neila Habibi

V sobotu 13. května se v SVČ Rýmařov konala soutěž sólistek orientálního tance Neila Habibi ve čtyřech věkových kategoriích

Dagmar Gajdošová s nejmladšími tanečnicemi Renatou Stachovou (1. místo) a Barborou Valovou (2. místo)

V porotě usedly Anna Anniya Cimbotová, Lucie Laštůvková a Nela Zothová

Šehrezádky (zleva): Nada Schreiberová (3.), Renata Macečková (1.), Sára Schenková (2.)

Vítězka kategorie Jasmínek mini Renata Stachová

V kategorii Jasmínek pokročilých zvítězila Sára Šubová

Mezi Šehrezádkami byla nejlepší Renata Macečková

V nejstarší kategorii Annidia vyhrála Kamila Panochová

Fota: J. Vala a V. Borovička

Pár slov... o politice

Pouštím se do tématu, které nemám rád, nad nímž jsem zlomil hůl, které je mi v současném rozměru odporné. Ale to, co se aktuálně děje kolem české vlády, se mi proti mé vůli vetřelo do mysli, a tak se z toho zkusím vypsat.

Byly časy, kdy jsem pravidelně zasedal v čase začátku televizních zpráv k televizi, abych věděl, co se doma a ve světě děje. Snad to byl naučený zlozvyk z doby totality, kdy byl obsah zpráv i obsahem hodin občanské nauky ve škole a neznalost se mohla vymstít v podobě nežádané známky. Dodnes si vzpomínám na chudáka spolužáka na gymnáziu, který špatně vyhodnotil význam úmrtí Leonida Iljiče Brežněva a tím, že je uvedl, ač s nepřeslechnutelným smutkem v hlase, až na třetím místě svého referátu, zařadil se v hodnotící stupnici pedagoga na místo páté.

Politický převrat v devětaosmdesátém jsem zažil v česko-polsko-německém pohraničí na severu Čech v zeleném mundúru. Tam jsem zažíval absurditu Švandrlíkových *Černých baronů* v reálu. V listopadový a prosincový čas jsem tady byl z politických školení naopak vyhazován, abych coby vysokoškolský student nekazil morálku řadových vojáků. Co kdyby se měl samet revoluce změnit v olovo. Tomu by se zvláště ve skladu vojenských zbraní dalo lehce pomoci. Naštěstí se tak nestalo. Naneštěstí se však v průběhu dalších let od české politiky oddělila morálka.

Když se po revoluci otevřely hranice, začal jsem prázdniny trávit v zahraničí. Tak jsem zjistil, že dvouměsíční absence ve sledování zpráv mě o nic nepřipravila. Jako bych v televizi zastavil film a následně ho pustil. Možná ani ne tak film jako jeden z těch nekonečných seriálů. Hlavní hrdinové tohoto příběhu se z různých zjištěných důvodů hádají, spolčují, někdy drží v objetí, jindy pod krkem. A tak jsem znechucen zprávy přestal sledovat a noviny přestal číst.

Nedávný čtvrtek 4. května mě však nějak přiměl, abych si zprávy zase pustil. Během necelé hodiny člověk zjistil, že prezident v přímém přenosu zesměšnil premiéra vlády, premiér vlády během necelého dne uvede celý národ ve zmatek, ministr financí tahá za nitky mediálních zpráv, ministerstvo školství manipuluje s evropskými dotacemi. Důvody těchto činů nemá smysl zmiňovat, každý z aktérů by tvrdil něco jiného, textu *Pravda vítězí* vlajícímu nad Pražským hradem, míváno nad námi, navzdory. Děsivost těchto akcí však spočívá v signálech, které vysílají k nám, občanům ČR, a stejně tak do světa. Ale daným politikům je to zřejmě jedno, hrají svou hru, ve svém divadle, kde je hlavním motivem všech činů vlastní role, tj. post s příslušnými benefity. Ostuda – neostuda, zodpovědnost – nezodpovědnost, čestnost – nečestnost. Herec Jaroslav Dušek ve svých inscenacích vykládá toto nepochopitelné a nesmyslné jednání možným uvažováním takového politika: „Dali jste mi svůj hlas, tak teď mlčte.“ Během divadelního představení se tomu zasmějeme, v realitě výše uvedených událostí se však úsměv změnil v grimasu.

Co bude dál? Za pár měsíců budou volby do poslanecké sněmovny,

politici, více méně stejní, nás budou přesvědčovat o tom, že právě oni jsou zárukou světlé a prosperující budoucnosti naší země. A já, kterému tato budoucnost z mnoha důvodů není jedno (jsem občanem této země a není mi lhostejno, kde a jak žiju, mám děti a jejich budoucnost mě zajímá...), bych měl jít zvolit nějakou stranu. Určitě bych nebyl sám, kdo by měl chuť k volbám nejt. Ale možná když zase přestanu sledovat zprávy, budu se vyhýbat všem politickým kauzám a přečtu si pak volební sliby bez toho, že bych pátral, kdo za nimi stojí, tak na některý z nich skočím. Když už to s tou vítězí pravdou aktuálně vypadá tak nevalně, jako tonoucí se chytne hesla, že na děje umírá poslední. VB

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva	str. 4
Zastupitelé schválili demolici holobytů	str. 5

Školství

Okresní kolo OVOV nepřerušil ani déšť	str. 7
Děti zúročily svou píli a dovednost	str. 8
ZUŠ v italském Portici	str. 9

Městské muzeum a Galerie Octopus

Gestická exprese Antonína Kroči vybuchla v rýmařovském muzeu	str. 17
Velikonoční výstava zamířila z Rýmařova do Opole ...	str. 17
Češi a Němci na hranici v knize Igora Hornišera	str. 17

Městská knihovna

Neposkrvněná mysl, neomezená fantazie, neškolená technika	str. 18
Tipy na nejlepší knížky pro děti	str. 19

Můj šálek čaje – nová generace

Edgar Allan Poe: Zrádné srdce	str. 19
-------------------------------------	---------

Organizace a spolky

Maminkám za jejich obětavost a lásku	str. 21
Rybářské závody mládeže Zlatý kapřík	str. 21

Z okolních obcí

Projekt „Spolu“ v ZŠ Stará Ves	str. 23
Pátý Bugrfest potěšil fanoušky metalu	str. 24
Zlatý list v Břidličné	str. 25
Turisté vyrazili z Lomnice a Ryžoviště po stopách předků	str. 26

Radek Ocelák pomáhá rumunským Slovákům hledat kořeny	str. 26
--	---------

Kam na výlet

Skřítek už dávno není tajemným místem	str. 27
---	---------

Z historie

Výzkum lokality Burgetův statek (3)	
Stavba kamenné městské fortifikace	str. 28

Franz Brixel: Horská kronika

Učitel ze Skal; Muž z Nové Vsi; Dva další hráči loterie	str. 32
---	---------

Ilustrační foto, zdroj: www.plzen.cz

Foto na titulní straně:

Bohumil Švéda – Jarní les

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva

Ve čtvrtek 4. května se konalo ve velkém sále Střediska volného času Rýmařov osmnácté řádné zasedání zastupitelstva v tomto volebním období.

Na programu byla zpráva o hospodaření města, hospodářské výsledky společností Teplo, Městské služby a Spojené lesy za rok 2016, zpráva o hospodaření Bytermu za rok 2016, informace o situaci ve společnosti VaK Bruntál a plnění Integrovaného dokumentu města. Zastupitelé dále projednali doplněné žádosti o příspěvek z Programů podpory tělovýchovy a sportu na rok 2017, petici o odvolání starosty z funkce, demolici holobytů na ulici Julia Fučíka v Edrovicích a aktuální informaci o zateplení objektu na ulici Tomáše Matějky č. 823/3. Zastupitelé projednali přípravu lokality pro uložení výkopového a inertního materiálu a také majetkové záležitosti. Zastupitelstvo přijalo čtyřicet a sedm usnesení.

Aktuální stav Integrovaného dokumentu města

K 30. dubnu 2017 obsahuje Integrovaný dokument města pět a čtyřicet akcí. Z toho je dvacet akcí ukončeno, šest akcí je ve fázi realizace, dvě akce jsou připraveny k realizaci, osm je projekčně připraveno, ale není známo financování, a devět akcí připraveno není. Detailní přehled podává tabulka, která je trvale zveřejněna a aktualizována na stránkách města. Podle aktuálního stavu plnění a přípravných, projektových a finančních kapacit města lze odhadnout, že do konce volebního období bude realizováno a ukončeno ještě čtrnáct akcí a jedenáct jich přejde do příštího volebního období.

Konkrétní podobu a možnosti financování získala přestavba školní budovy na ulici Julia Sedláka 18. Mezi nejnákladnější akce, které pravděpodobně nebudou do roku 2018 uskutečněny, patří zimní stadion, rekonstrukce objektu Bartáková 21, vykoupení objektu na Husově a některé cyklostezky. Část významných investic, především výkup nemovitostí a rekonstrukce komunikací, probíhají mimo seznam v Integrovaném dokumentu.

Do Integrovaného dokumentu města byly doplněny tyto investice:

1. Revitalizace Mudlového potoka I. etapa – projektová dokumentace je připravena a je podána žádost o 100% dotaci ze Státního fondu životního prostředí. **Pro II. etapu revitalizace Mudlového potoka** se projektová dokumentace připravuje.

2. Výstavba vodní nádrže pod Opavskou ulicí v Janovicích – jde o rybník o ploše asi 1 ha, hloubce až 2,2 m s retenčními a protipovodňovými vlastnostmi, záměr je podporován Ministerstvem zemědělství ČR, projektová příprava je před dokončením, podání žádosti o dotaci se předpokládá ještě letos.

3. Obnova vodní nádrže na ulici Okružní v zahradě ZŠ 1. máje – rybník o rozloze 576 m² a objemu 508 m³, který bude mít retenční a sedimentační funkci a také zkvalitní veřejný prostor v sousedství sídliště Pivovarská. Na vybudování nádrže byla přiznána dotace ministerstva zemědělství ve výši 1 092 tis. korun, přitom realizační cena dle projektové dokumentace je 1 178 tis. korun vč. DPH a cena zhotovení projektu je 187 tis. korun vč. DPH.

4. Infrastruktura objektu č. p. 708 na ul. Julia Sedláka 18 v Rýmařově pro neformální a zájmové vzdělávání – projekt obsahuje přestavbu 1. PP a 2. NP za účelem zřízení učeben a dílen včetně zázemí pro výuku zájmových kroužků. Cena realizace dle projektové dokumentace je 13 880 tis. korun vč. DPH. Na tento záměr podalo město žádost o dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), která může být až 90%. Akce je projekčně připravena a nyní čeká na administraci žádosti o dotaci ze strany poskytovatele.

5. Přestavba prostorů 1. NP objektu č. p. 708 na ul. Julia Sedláka 18 v Rýmařově pro zřízení knihovny včetně zázemí.

Záměr byl schválen usnesením ZM č. 632/17/17 z 2. února 2017. Cena realizace dle projektové dokumentace je 4 000 tis. korun. Akce je projekčně připravena, náklady budou hrazeny z rozpočtu města a realizovány současně s budováním infrastruktury pro zájmové vzdělávání.

6. Chodník na Opavské ulici – doplnění a oprava stávajících chodníků. Úsek začíná u cyklostezky naproti Penny marketu a pokračuje směrem k ulici Rudé armády, kde bude zřízen přechod, odtud dále před bývalým závodem Hedva I, kde chodník zcela scházel, až k odbočce ke kapli V Lipkách. Součástí chodníku bude i nová dešťová kanalizace a veřejné osvětlení. Akce se projektově připravuje.

7. Dostavba budovy muzea, vybudování bezbariérového přístupu, rekonstrukce vnitřních prostor a obnova expozic muzea. Na záměr je nutno v souladu s regulačním plánem města vyhlásit architektonickou soutěž. Ředitelka Městského muzea Rýmařov spolupracuje s Muzeem Wsi Opolskiej v Opoli, záměr by bylo možno realizovat v rámci operačního programu Interreg V-A s dotací až 85 %.

8. Rekonstrukce vyvařovny MŠ na ulici 1. máje 970/11 v Rýmařově. Dne 27. dubna 2017 proběhlo jednání mezi ředitelkou MŠ, odborem regionálního rozvoje a odborem školství a kultury, ze kterého vyplynulo, že je nutné rozhodnout o rekonstrukci plánované na období letních prázdnin již nyní. Ředitelka musí rodiče o omezení provozu školy informovat v souladu s § 3 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve lhůtě dvou měsíců před tímto omezením. Město Rýmařov by se mělo podílet na investici 40 % celkových vynaložených nákladů (cca 500 tis. korun). V současné době probíhají jednání na Krajské hygienické stanici MSK a připravuje se zadávací dokumentace pro zadání veřejné zakázky.

Příspěvek z Programů podpory tělovýchovy a sportu na rok 2017

Odbor školství a kultury na základě výzvy k doplnění žádostí obdržel od místní organizace Českého rybářského svazu a dále od Občanského sdružení Sebeobrana Rýmařov dodatečné podklady k žádosti o poskytnutí příspěvku v rámci Programů podpory tělovýchovy a sportu v Rýmařově na rok 2017. Zastupitelé města schválili poskytnutí příspěvku MO ČRS Rýmařov na činnost rybářského kroužku v rámci Podpory soustavné a pravidelné sportovní činnosti dětí a mládeže ve výši 45 800 korun a Občanskému sdružení Sebeobrana Rýmařov v částce 10 000 korun v rámci Podpory činnosti dle Programů podpory tělovýchovy a sportu v Rýmařově na rok 2017.

Petice na odvolání starosty

Odbor vnitřních věcí Městského úřadu Rýmařov provedl kontrolu petičních archů petice na odvolání starosty města. Kontrolou bylo zjištěno, že petice obsahuje 1339 záznamů (řádků), 601 platných podpisů a 738 zápisů (záznamů, podpisů, řádků), které byly v rozporu se zákonem č. 85/1990 Sb., o právu petičním, a jsou tedy neplatné z uvedených důvodů:

- 123 občanů, kteří petici podepsali, nemají na území města Rýmařova trvalý pobyt,
- 103 občanů uvedlo údaje týkající se své osoby zcela nečitelně,
- 359 občanů neuvedlo úplný údaj týkající se jména nebo příjmení,
- 106 občanů neuvedlo úplný údaj týkající se adresy,
- 31 osob bylo na petici uvedeno a podepsáno 2x (u těchto osob byl jeden záznam zachován, druhý vyškrtnut),
- 9 osob, které petici podepsaly, bylo nezletilých,
- 7 osob nepřipojilo podpis.

Zastupitelé petici o odvolání starosty města z funkce vzali na vědomí. Nebyl podán žádný protinávrh.

JiKo, zdroj: materiály ZM

Zastupitelé schválili demolici holobytů

Objekt Julia Fučíka č. 6/14A, 14B, 14C v Edrovicích je kolaudován jako ubytovna a užíván jako holobyty (ubytovna). Objekt je přízemní a skládá se ze tří modulů se samostatnými vstupy, každý obsahuje tři ubytovací jednotky a společné příslušenství. Každá ubytovací jednotka je určena pro dvě osoby, celková kapacita je 18 osob. Ubytovna je určena pro osoby, kterým je město Rýmařov povinno zajistit náhradní bydlení (přístřeší) z důvodu výpovědi z nájmu bytu, a osobám, kterým byly přiděleny z důvodu jejich bytové nouze nebo opatrovnictví.

V roce 2015 byl pro ubytovací zařízení zpracován a Krajskou hygienickou stanicí Bruntál odsouhlasen provozní řád. Povinnosti související s běžnou údržbou a opravami si mají ubytovaní na základě uzavřených smluv o přístřeší zajišťovat svépomocí, což ale nedodržují. Výsledkem je, že objekt je nyní v nevyhovujícím stavebně technickém stavu, stav po hygienické stránce je tristní.

Letos v březnu proběhla kontrola Krajské hygienické stanice Bruntál, která ověřovala dodržování provozního řádu. Při kontrole bylo konstatováno, že pro další provozování ubytovny je nutné provést sanační omítky v celém objektu, nalepit obklady v místnostech s hygienickým zařízením, zřídit sprchu nebo mycí kout, provést důkladnou očistu podlah, vybělit stěny a zajistit průběžnou a pravidelnou očistu prostor a zařízení. Splnění požadavků představuje náklady v řádu desítek tisíc korun a zaměstnání pracovníka, který by na užívání ubytovny dohlížel a prováděl zde úklid.

Nový občanský zákoník povinnost zajistit přístřeší pronajímateli neukládá. Žádostem o přidělení holobytů město v posledních letech nevyhovuje. Z uvedených důvodů bylo navrženo ukončit provoz ubytovny a všem ubytovaným (aktuálně třem osobám) zajistit náhradní bydlení.

Zastupitelé schválili demolici objektu holobytů. Pozemky parc. č. 98/1 a 99 mají celkem 919 m², což představuje dvě parcely pro výstavbu RD.

JiKo, zdroj: materiály ZM

Uctění památky padlých osvoboditelů

V pátek 5. května si vedení města, zástupci místní organizace KSČM a občané připomněli dvaasedmdesáté výročí osvobození Rýmařova na konci 2. světové války, které připadá na 8. května. Položili kytice k památníku osvoboditelů v parku před bývalou Jednotou a poklonili se památce padlých vojáků i civilistů.

JiKo

Zdravotnictví

Kardiologická ambulance Rýmařov

Pivovarská 255/11, 795 01 Rýmařov, www.kardiologie-rymarov.cz, IČZ: 85 764 000

MUDr. Marie Lazárová, MUDr. Gabriela Tůmová, MUDr. Luděk Pavlů

Ordinační hodiny od 1. června

pondělí	7:00–12:00 (vyšetřovací metody, odběry, objednání) – pouze sestra
úterý	7:00–12:00 (vyšetřovací metody, odběry, objednání) – pouze sestra
středa	7:30–12:00 12:30–17:30 (odpolední ambulance jen objednání)
čtvrtek	7:30–12:00 12:30–16:30 (odpolední ambulance jen objednání)
pátek	7:00–12:00 (vyšetřovací metody, odběry, objednání) – pouze sestra

Základní poskytovaná vyšetření:

- EKG
- Komplexní kardiologické vyšetření
- Zátěžové vyšetření (bicyklová ergometrie)
- Echokardiografie (ECHO)
- 24hodinové monitorování krevního tlaku
- 24hodinové Holterovo monitorování EKG
- 1x za měsíc kontrola PM a ICD

Objednávat se můžete na tel. čísle: **601 106 806**

MĚSTO RÝMAŘOV

náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov

TAJEMNÍK MĚSTSKÉHO ÚRADU RÝMAŘOV VYDÁVA

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ na pozici referenta odboru životního prostředí – státní správa lesa

Místo výkonu práce:	Městský úřad Rýmařov
Termín nástupu:	1. srpna 2017, popř. dle dohody
Pracovní poměr:	na dobu neurčitou
Pracovní úvazek:	1,0
Platové podmínky:	10. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů + osobní příspěvek
Nabízíme:	možnost získání bytu, systém zaměstnaneckých výhod
Požadavky:	splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Jiné požadavky:

- vzdělání: ukončené vysokoškolské studium v magisterském studijním programu se zaměřením na obor lesnictví s požadovanou praxí 3 let nebo úplné středoškolské ukončené maturitou v oboru lesnictví s požadovanou praxí 5 let,
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu,
- komunikační schopnosti a profesionální vystupování, odolnost vůči stresu,
- odpovědnost a preciznost, důslednost při dodržování zákonů, organizační schopnosti, vysoké pracovní nasazení,
- řidičský průkaz skupiny B

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- výkon státní správy lesa v rozsahu daném zákonem 289/1995 Sb., o lesích (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vydávání závazného (koordinovaného) stanoviska dotčených orgánů vykonávajících činnost v působnosti MěÚ Rýmařov jako podklad pro stavební řízení

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče,
- datum a místo narození uchazeče,
- státní příslušnost uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka,
- datum a podpis uchazeče

K přihlášce přiložte:

- životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků tohoto výběrového řízení,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání

V přihlášce dále uveďte:

- kontaktní údaje – telefonní číslo nebo e-mailovou adresu

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději
24. května 2017

Lhůta pro podání přihlášky:

24. května 2017

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení kdykoliv v jeho průběhu.

Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně až po ukončení výběrového řízení. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Jiří Furik, tajemník Městského úřadu Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru životního prostředí Městského úřadu Rýmařov RNDr. František Čermák, tel.: 554 254 312.

Ing. Jiří Furik, v. r.

Školství

Okresní kolo OVOV nepřerušil ani déšť

První významnou školní sportovní akcí v květnu bylo okresní kolo Odnaku všestrannosti olympijských vítězů, konané 5. května v Rýmařově. Do letošního ročníku se přihlásilo jedenáct škol. Kromě pořadatelské ZŠ Jelínkova a místního gymnázia to byly školy ze Zátoru, Lichnova, Bruntálu, Krnova, Andělské Hory, Dolní Moravice a Horního Benešova. Soutěžily na dvě stovky dětí v rozmezí ročníků narození 2002–2007.

Rozsahem šlo o jedno z největších okresních kol, jak konstatovala olympijská medailistka a mistryně světa v trojskoku Šárka Kašpárková, která je garantkou a patronkou OVOV v našem kraji. Pro závodníky i doprovod bylo vytvořeno výborné zázemí i materiální zajištění závodu. Dvanáct hlavních rozhodčích si rozdělilo stovku pomocníků z řad žáků naší školy, jejichž vysoký počet je pro některé disciplíny nezbytný. Soutěžilo se v trojskoku, klicích, hodu medicinbalem, přeskokoch přes švihadlo a závěrečné volitelné disciplíně – běhu na 1000 metrů nebo dvouminutovém driblinku.

Základní část a střídání prvních čtyř disciplín probíhalo hladce za poměrně pěkného počasí. Před prvním rozběhem na 1000 metrů se spustil prudký déšť, který na chvíli průběh závodu zkomplikoval a znepríjemnil, avšak nepřerušil. I v lijáku pokračovali rozhodčí a závodníci v soutěži a celá akce zdárně dospěla až k slavnostnímu vyhlášení. Při něm z rukou Šárky Kašpárkové převzali diplomy, medaile a poháry nejlepší družstva a nejúspěšnější jednotlivci daných ročníků.

Vítězem soutěže družstev se tentokrát stal výborný Zátor. Na druhém místě, zaručujícím postup do krajského finále, skončili Jan Baran, Jan Jablončík, Ivan Kotlárík, Milan Křepelka, Lucie Škarupová, Tereza Šulíková, Helena Továrková a Ivana Hořínková ze ZŠ Jelínkova. Třetí byla sestava Lichnov.

Jako jednotlivci byli ve svých věkových kategoriích zlatou medailí

ocenění Tomáš Furik, Karolína Ryšková, Ondřej Křenek a Karolína Peňázová, stříbrní byli Roland Wenzel, František Sázel, Tereza Šulíková, Jan Jablončík a Ivan Kotlárík, Vendula Ambrožová a Ivana Hořínková. Bronz získali Kateřina Furiková, Helena Továrková, Jan Tihelka a Milan Křepelka. Jako Rýmařováci nás potěšily i zlaté medaile Terezy Krečmerové z gymnázia a Amálie Vinohradníkové z Dolní Moravice. Kompletní výkony a výsledky lze nalézt na stránkách OVOV.

Díky ochotě a perfektní práci všech členů realizačního týmu se podařilo zvládnout velký počet závodníků i rozmary počasí a nejen ocenění a vítězové odjžděli z Rýmařova spokojeni. Zbývá znovu poděkovat všem, kdož děti na soutěž připravovali, rozhodčím, pomocníkům a vedení školy, které jako vždy celou akci plně podpořilo. Nashledanou v krajském kole, ve kterém bude Rýmařov bojovat o své osmé republikové finále v řadě. Karel Toman, ZŠ Jelínkova 1, foto: Jana Pupíková

Okresní finále přeboru ve volejbalu staršího žactva

Krnovská ZŠ Žižkova uspořádala v závěru dubna dva volejbalové přebory pro starší žáky a žákyň základních škol. Spolu s dalšími sedmi školami okresu Bruntál se jich ve dvou dnech účastnila i ZŠ

Jelínkova. Za starší dívky soutěžily Adéla Stržínková, Andrea Sucháčková, Denisa Grénarová, Nela Brulíková, Karolína Hrabalová, Jana Hamplová a Šárka Pallová. Chlapci nastoupili ve složení Matěj Struhár, Michael Štěpaník, Radim Jambor, Jiří Ohrádka, Adam Hamerka a Patrik Hamerka.

Průběh soutěže byl u obou družstev takřka stejný. Po urputném boji postup z druhého místa v základní skupině, vyčerpávající, ale ne-

vydařený tiebreak v semifinále, chybějící síly v souboji o třetí místo a nakonec bramborová medaile. Částečné zklamání nedokázalo ani jedno družstvo zcela zakrýt. Vzhledem k úrovni a množství zápasů si však volejbalu oba týmy užily dosyta. Všichni se poctivě připravovali a mnozí se též nedávno zúčastnili velkých meziná-

rodních turnajů v polském Paczkowě.

V této sestavě si spolu naši devátáci zahráli letos naposled, třeba jim ale zájem o tento nesmírně náročný, ale krásný sport vydrží i v budoucnu. Děkuji za vzornou reprezentaci a příkladné sportovní chování na hřišti i mimo něj. *Fota a text: Karel Toman, ZŠ Jelínkova 1*

Velké finále RBP Street Hockey 2017

ZŠ Jelínkova si připsala další účast ve finále největšího florbalového turnaje pořádaného na Moravě. Pod záštitou regionální TV Polar a RBP pojišťovny byl 20. dubna slavnostně ukončen 14. ročník soutěže Street Hockey, která se koná po celém Moravskoslezském a Olomouckém kraji a okrese Vsetín.

Od února probíhala školní, oblastní a předfinálová kvalifikační kola, do kterých se tradičně zapojilo několik stovek škol. Čtyřiašedesát nejlepších týmů se utkalo vyřazovacím způsobem ve sportovní hale v Ostravě-Dubině. Rýmařovské družstvo, které tvořili Adam Čermák, Jan Jablončík, Ondřej Křenek, Filip Köhler, Matěj Papaj a Jiří Palla, se dostalo po těžkém boji do druhého kola. Za stavu 4:4 proti Havířovu musela rozhodnout až mnohonásobná série trestných

střelení, kterou bez dechu sledovala celá hala a po níž Rýmařov nakonec podlehl. Hrdinou se stal Jirka Palla, který jako jediný proměnil všechny nájezdy a do poslední chvíle udržoval naději na postup. Naši hráči sice nepostoupili v turnaji tak daleko jako v předchozích letech, ale odvezli si ohromný herní zážitek, sledovali výborné zápasy jiných družstev a doprovodný program, hlavně však měli za zády fantastické publikum. Jako vždy se spolu s hráči vydali soutěžit i fanoušci z řad spolužáků. Atmosférou, kterou v hale vytvořili pod taktovkou učitele Petra Pally, ohromili pořadatele natolik, že získali zájezd a volný vstup do Akvaparku v Kravařích. Všem hráčům i fanoušcům nadšencům moc děkujeme.

Fota a text: Karel Toman, ZŠ Jelínkova 1

Rýmařováci v Bludišti nezabloudili

Koncem dubna dostali žáci ZŠ Jelínkova příležitost zúčastnit se natáčení stále populárního soutěžního pořadu Bludiště. Připravil se na něj čtyřčlenný tým a doprovod čtyřiceti skvěle fandících příznivců. O proslulé „bludišťáky“ bojovaly Nela Bruňáková, Jana Hamplová, Šárka Pallová a jako jediný z kluků měl odvalu Jonáš Janoušek, který byl jmenován kapitánem.

Natáčení probíhalo od časného rána ve studiu v Ostravě-Radvanicích. Šárku čekal průlez laserovými paprsky, Jana bojovala ve šplhacím rozstřelu, ve dvou kolech, kde byly prověřeny vědomosti, se dařilo Nele a Jonášovi, nechyběla společná disciplína na lezecké síti, házení bludišťáků na cíl ani závěrečné dešifrování indicií. V průběhu hry došlo i na soutěž pro učitele. Přes světelné bludiště se vydal učitel Ivo Hofer, který jako zeměpisář mající slepé

mapy v malíčku za jásotu publika získal pro tým pět bludišťáků.

Naším soupeřem byla sportovní ZŠ Porubská z Ostravy. Pohybové disciplíny vyšly soupeřům o něco lépe, ve znalostech se zase blýskli naši. Finálovou hádanku však přeci jen zvládli domácí rychleji a získali rozhodující bodovou převahu.

Rýmařov sice nepostoupil do dalšího kola, děti si však natáčení užily. Měly možnost ukázat se v televizi, nahlédnout do zákulisí pořadu, seznámit se s moderátory a studiovou technikou, bavit se napínavou soutěží a fandit. V Bludišti se nikdo rozhodně neztratil a domů jsme si po závěrečném „tygřím skoku“ odvezli maskota pořadu, plyšového bludišťáka. Všem zúčastněným patří poděkování a pochvala. Záznam pořadu se bude v televizi vysílat 24. června. *Fota a text: K. Toman*

Děti zúročily svou píli a dovednost

Ve středu 10. května uspořádala Základní škola na Školním náměstí každoroční akademii, ve které se představili žáci 1. až 9. ročníku.

Přehlídku tanců, scének, pohádek, písní a básní pod vedením učitelky Jarmily Panchártkové, Anny Kratochvílové, Aleny Ichové, Marty Kuzníkové, Stanislavy Gerhardové, Sylvie Dědáčkové, Jitky Juřátkové, Marcely Štěpaníkové a asistentek Jany Altmanové, Jarmily

Thielové a Žanety Šlézarové zhlédli v koncertním sále Základní umělecké školy Rýmařov rodiče žáků, klienti Kouzelné buňky, veřejnost i zástupci města. Moderování se ujala ředitelka školy Hana Měráková. Už proto, že škola pracuje s dětmi, které mají handicap v podobě lehkého, středně těžkého až těžkého mentálního postižení, a s žáky s kombinovanými vadami a autisty, je příprava školní akademie mno-

hem náročnější. Je pak pro pedagogy velkou odměnou, když děti připravený program zvládnou nejen podle připraveného scénáře, ale rovněž s radostí a nadšením jim vlastním. Zapálení pro věc dětem rozhodně při jednotlivých vystoupeních nescházelo, třebaže se tu a tam objevila tréma.

Hodinový program akademie byl nabitý, tvořilo ho šestnáct vystoupení, z nichž každé bylo odměněno vřelým potleskem diváků. Děti se představily v nejrůznějších tanečních a pohybových choreografiích, např. ve *Cvičení s Dádou*, v sestavě s šátky, v brake dance battlu, kdy tanečníci předvádějí náznak souboje, v tanečním vystoupení žáků 7. a 8. ročníku či v oblíbené salse a zumbě.

K tanci neodmyslitelně patří zpěv a ani ten na akademii nechyběl.

Písničky s kytarou jsou vděčné. Nejmladší žáci zazpívali píseň *Když jsi kamarád* a s kytarovým doprovodem paní učitelky Gerhardové píseň *Jaro už je tu, Pohádku a Indiány*. Žáci 4. a 5. ročníku si připravili píseň *Beruško, půjč mi jednu tečku*. Zazněla recitace básní i krátká anglická říkanka.

A co by to bylo za školní akademii bez humoru. Žáci 9. ročníku si připravili scénku televizního zpravodajství moderátorů Lucie Borhyové a Reye Korantenga, která sklídila velký ohlas publika. Všechna svá vystoupení devátáci vymysleli a připravili sami, včetně dramatizace pohádky *Jak pejsek s kočičkou přišli o dort*. Patřil jim i závěr akademie, kdy se písní *Vzpomínky zůstanou* skupiny Holki rozloučili nejen s publikem v sále, ale i se školou, kterou navštěvovali. JiKo

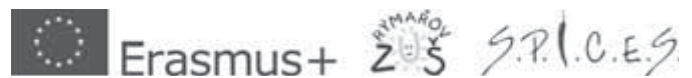

ZUŠ v italském Portici

Monika Pekárková, Petr Pluhařík a Nela Bruntsvyková, žáci Základní umělecké školy Rýmařov, se v doprovodu učitelky Jaroslavy Brulíkové a Martiny Kohoutkové a ředitele Jiřího Tauerera 23. dubna vydali na cestu do italského Portici.

Naši první zastávkou byla Vídeň, kde jsme po tříhodinové cestě autobusem nastoupili na hodinový let do Neapole. Hned po příletu nás svou krásou uchvátil Vesuv. Ještě ten večer se nám podařilo zhlédnout Herculanum, antické město postižené výbuchem sopky a zachovalejší než Pompeje. Krásný kus krajiny na nedělní odpoledne.

V pondělí 24. dubna se konalo první setkání se studenty a učiteli z ostatních zemí zapojenými do projektu Entrepreneurship. Následovala

cesta do Sorrenta a na ostrov Capri. Díky spoustě volného času jsme si nejen prohlédli ostrov a najedli se v jedné z tamních restaurací, ale také jsme strávili několik hodin u moře, které nás od začátku velice lákalo. Následujícího dne nás autobus zavezl do Neapole, kde jsme navštívili hrad dell'Ovo, odkud byl nádherný výhled na moře, přístav i město. Poté jsme s ostatními studenty dostali rozchod. Procházeli jsme se Neapolí a ochutnávali místní jídla.

Ve středu započala ve škole Carlo Levi přednáška o prospěšnosti elektroniky – jak nám může pomoci a hlavně jak ji správně využít. Podstatná část se týkala burzy, zakládání firem, našeho společného projektu a firmy S.P.I.C.E.S, která po dobu našeho projektu podporuje školu na Srí Lance, zničenou v roce 2004 vlnou tsunami. Během odpoledne byla naplánována prohlídka železničního muzea Pietrarsa – dech beroucího místa s více než 50 lokomotivami. Nejstarší pocházela z roku 1785 a nesla jméno Bayard.

Ve čtvrtek Češi, Němci, Poláci i Italové promítali studentská videa žákům školy Carlo Levi. Videá sklídila úspěch, navzájem jsme si tímto způsobem vyprávěli o svých zážitcích. Na oběd nás Italové pozvali k sobě domů. Pak jsme se šli podívat na univerzitu inovací v Portici, kde jsme viděli například proces vakuování, vaření piva, lisování oleje z ořechů, rybí laboratoř nebo pěstování planktonu. Po prohlídce si stu-

dentí udělali procházku k moři, kde se posílila přátelská pouta.

V pátek se hromadně jelo opět do Neapole. Čekal nás výklad o neapolském přístavu – centrále loďní přepravy. Odpoledne jsme strávili malováním na obličej, odpočinkem a přípravou na večer, kdy nás čekalo loučení. Všichni se sešli v hotelu, v němž Češi strávili celý týden. Po vynikající večeři o čtyřech chodech přišla na řadu volná zábava v podobě menší diskotéky. Ale konečnému loučení, které se neobešlo bez slz, se nikdo nemohl vyhnout. Jakmile naši přátelé opustili hotel, vrátili jsme se na pokoje a ještě chvíli si povídali o svých zážitcích a dojmech z celého týdne.

V sobotu nás čekala hodina letu z Neapole do Vídně a odtud autem do Rýmařova. Všichni se těšili domů, ale Itálie nám všem bude chybět.

Nela Bruntsvyková, Monika Pekárková, Petr Pluhařík

Fota: archiv ZUŠ Rýmařov

Mezinárodní vzdělávací projekt Entrepreneurship končí v Rýmařově

Tomu, kdo sleduje dění v základní umělecké škole pozorně, jistě neušlo, že jsme se v posledních dvou letech účastnili mezinárodního projektu v rámci programu Erasmus+ s názvem Entrepreneurship. Účastnily se ho školy z německého Meitingenu, italského Portici, polského Lezajsku a českého Rýmařova. Smyslem projektu bylo vytvoření fiktivní studentské firmy, která svou činností podporovala školu v Ahungale na Srí Lance, těžce postiženou vlnou tsunami v roce 2004. Rýmařovské děti tak skrze umění měly možnost nejen cestovat po celé Evropě, poznat nové kamarády za hranicemi ČR a jiné evropské kultury, ale ještě jsme v nich, doufejme, vzbudili povědomí o tom, že na světě jsou i jiná místa než pohodová a bohatá Česká republika a že i tam žijí lidé, které je potřeba podpořit.

Poslední květnový týden bude patřit poslednímu mezinárodnímu setkání, které proběhne právě u nás. A protože to pro naši školu znamená důležitý okamžik, rozhodli jsme se jej oslavit **Koncertem pro cizince a našince**, na

V pondělí 22. května 2017 od 18 hodin proběhne v sále základní umělecké školy na Divadelní ulici

KONCERT PRO CIZINCE A NAŠINCE

za účasti hostů z Itálie, Německa a Polska

Účinkují:
orchestr ZUŠKABAND, Petr Němec, Vendula Sochorová, Matěj Barot, Petra Zahradníková a Barbora Peterková

Koncert proběhne v rámci mezinárodního projektu Erasmus+ „Entrepreneurship“ a podpoří školu v Ahungale na Srí Lance.

ZUŠ Rýmařov
vyhlašuje
ve dnech 12. – 16. června 2017
přijímací zkoušky
pro školní rok 2017 – 2018

HUDEBNÍ OBOR, budova na Čapkově ul.:
PO, ÚT, ST, ČT, PÁ 14:00 – 17:00

VÝTVARNÝ OBOR, budova na Divadelní ul.:
PO 13:30 – 15:00
ÚT 14:00 – 19:00
ST 15:00 – 18:00
ČT 15:00 – 18:00

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR, budova na Divadelní ul.:
ÚT 13:00 – 16:00
ST 13:00 – 18:00
PÁ 14:00 – 16:00

TANEČNÍ OBOR, tělocvična ZŠ na Národní ul.:
PO 16:00 – 17:00
ÚT 15:00 – 16:00
ST 16:00 – 17:00

zájemci se přinesou cvičební úbor a ponožky

Přijímací zkoušky pro děti z Břidličné a okolí
proběhnou v budově na Školní ul. – 3. patro (u kostela):
HUDEBNÍ a VÝTVARNÝ OBOR
pouze ve ČT 15.6. 15:00 – 18:00

Do všech oborů přijímáme děti od 5 let, další informace na
www.zusrymarov.cz nebo na tel. 595 538 302

něž jsou kromě cizinců srdečně zváni i našinci, tedy široká rýmařovská veřejnost.

Na koncertu publiku zahrají orchestr Zuškaband a sólisté Petr Němec, Vendula Sochorová, Matěj Barot, Petra Zahradníková a Barbora Peterková. Koncert proběhne v sále ZUŠ na Divadelní ulici v pondělí 22. května od 18 hodin. *Jiří Taufer, ZUŠ Rýmařov*

Sběr starého papíru 31. května a 1. června

7:00–7:40
15:00–17:00

Místa sběru: ZŠ Jelínkova
ZŠ 1. máje

Kvalita sběrového papíru:

noviny, letáky, časopisy, knihy bez tuhé vazby, knihy s měkkou vazbou, použitý kancelářský papír, tiskopisy, použité sešity, staré písemky, balíčky či krabice do hmotnosti 10 kg, doma zvážené

Sběr nesmí obsahovat:

fólie, jiné plasty, kovové součásti (např. kovové zakladače v šanoněch), role (tzv. dutinky)

Karton bereme jen 1. 6. po 16:00!

Na dětském hřišti přišla o peněženku

Chvilé nepozornosti stála 51letou ženu peněženku. Ve čtvrtek 4. května pobývala s vnukem na dětském hřišti na ulici 1. máje v Rýmařově a ve chvíli, kdy se věnovala dítěti, jí někdo z kabelky odložené na lavičce ukradl peněženku a mobilní telefon. Telefon žena našla pohozený kousek od lavičky, avšak peněženku s hotovostí 4 tisíce korun, platebními kartami a doklady si zloděj odnesl. Rýmařovští policisté případ prověřují jako podezření z přečinu neoprávněného opatření, padělení a pozměnění platebního prostředku, za který hrozí pachateli trest vězení až na dva roky, zákaz činnosti nebo propadnutí věci.

Opilý muž volal na policii, že si ublíží

Rýmařovští policisté vyjeli v sobotu 6. května do Ryžoviště, odkud opakovaně volal na linku 158 opilý muž a hrozil, že si ublíží na zdraví. Policisté našli 41letého muže u restaurace, jak popíjí alkohol. Byl v silně podnapilém stavu, dechová zkouška u něj vykazovala hodnotu přesahující 4,4 promile alkoholu. Hlídkka jej zajistila a odvezla na záchytnou stanici do Opavy.

Záchranáři v terénu

Chlapce s popáleninami převezl vrtulník do Ostravy

V neděli 7. května došlo k požáru v technické místnosti rekreační chaty v Harrachově. Na místo byly vyslány čtyři jednotky hasičů (původně byl hlášen požár v kotelně), nicméně po příjezdu na místo bylo zjištěno, že nehoří, jednotky nezasahovaly a vrátily se na základny.

Patnáctiletý chlapec měl vhodit do kotle papír od hořlavé barvy, načež prudce vyšlehly plameny a ožehly mu hlavu. Utrpěl popáleniny především v obličejí vlasech. Na místo byli přivoláni záchranáři – rychlá lékařská pomoc z Rýmařova i vrtulník leteckých záchranářů z Ostravy. Pacient byl při vědomí a mimo přímé ohrožení života. Po nezbytném ošetření jej vrtulník transportoval do popáleninového centra Fakultní nemocnice Ostrava. Událost na místě převzal vyšetřovatel hasičů, který škodu stanovil jako nulovou.

*PhDr. Lukáš Humpl, ZZS MSK
Bc. Pavla Jiroušková, PČR Bruntál
nrap. Jakub Kozák, HZS MSK*

Ilustrační foto, zdroj: ZZS MSK

Zloděj ukradl z kravína dvě jalovice

V noci z 5. na 6. května odcizil neznámý pachatel z kravína v Ondřejově dvě jalovice plemene Limousine. Osmdesátikilogramová zvířata zmizela z uzavřených kotečů. Majiteli vznikla škoda za 40 tisíc korun.

Zloděj pokácel pětadvacet stromů

Policisté vyšetřují krádež dřeva, ke které došlo v době od 1. dubna do 5. května v katastrálním území Břidličné, v části zvané Lesy. Pachatel neoprávněně vytěžil a odcizil pětadvacet stromů (modřínů, smrků a javorů). Způsobená škoda byla vyčíslena na nejméně 100 tisíc korun.

Při procházce našel dělostřelecký granát

Rýmařovští policisté přijali 10. května oznámení o nálezů munice ve Staré Vsi. Muž našel při procházce ve svahu cca 100 metrů od hlavní silnice dělostřelecký granát. Policisté místo zajistili a přivolali pyrotechnika, který munici převzal k odborné likvidaci.

por. Bc. Pavla Jiroušková, skupina tisku a prevence Bruntál

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Antonia Mathonová – Rýmařov	80 let
Marie Ichová – Rýmařov	81 let
Josef Stacho – Jamartice	82 let
Anna Linhartová – Rýmařov	82 let
Jaroslav Bezpalec – Rýmařov	82 let
Ladislav Blahuš – Rýmařov	83 let
Milan Vinklárek – Rýmařov	83 let
Danuše Rezáková – Rýmařov	83 let
Jiřina Grobarová – Stránské	84 let
Pavol Vidan – Rýmařov	84 let
Jaroslav Stránský – Rýmařov	85 let
Růžena Mlčuchová – Rýmařov	86 let
Blanka Erbenová – Rýmařov	87 let
Eliška Slováčková – Rýmařov	87 let
Marie Hlebová – Rýmařov	87 let
Terezie Gajdošová – Janovice	88 let
Jiřina Rybková – Rýmařov	90 let
Ludmila Štěpáníková – Janovice	91 let

Rozloučili jsme se

Jan Janáč – Rýmařov	1944
Michal Bandík – Tvrdkov	1993
Vladimír Fof – Horní Město	1951

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Vzpomínka

*Jak krásné by bylo v tento den Ti blahopřát,
jak těžké je u hrobu stát a vzpomínat.*

Dne 26. května 2017 by se

pan Jan Šuba

z Janovic u Rýmařova
dožil 70 let.

Dne 10. října 2017 uplyne 17 let,
co od nás bez rozloučení navždy odešel.

*S láskou a úctou vzpomínají manželka Božena,
syn Jan, dcera Irenka a vnuk Honzíček.
Děkujeme těm, kteří vzpomenu s námi.*

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc **KVĚTEN - ČERVEN**

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORÝMAROV.CZ

Pátek 19. 5. v 19:00

CUKY LUKY FILM

/ Slovensko / 2017 / komedie, 112 min.

/ slovenská verze / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Cuky Luky Film Vám povypráví příběh začátku ztřeštěného kamarádství, které je navzdory změni. Cuky (Peťa Polnišová) je neuznaná video-bloggerka, která touží po slávě a Luky (Zuzana Šebová) je naopak celebrita na výsluní, která má vše, co by si člověk mohl přát. Jedna věc ale přece jen chybí a tou je láska. Aby Luky získala muže svých snů, musí z obvyklé ženy z lidu vytvořit Miss. Co se však stane, když tou obvykle ženou bude právě expertka přes trapasy - Cuky?

Režie: K. Janák, Scénář: P. Polnišová, Z. Šebová, Z. Marianková, Kamera: T. Juriček
Hrají: P. Polnišová, Z. Šebová, D. Mörövá, L. Latinák, Z. Porubjaková a další.

Sobota 20. 5. v 16:00

PŘÍŠERKY POD HLADINOU

/ Španělsko / 2017 / animovaný, rodinný, 92 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

Země zaplavily nekonečné oceány, lidstvo se odstěhovalo o dům dál a veškerý život na dokonale modré planetě obstarávají roztodivní tvorové z hlubin. V jednom podmořském údolí žije chobotnička Deep, neurotická kreveta Alice a nemotorný mořský ďas Evo. Tři kamarádi znamenají taky třikrát více průvihů, ten poslední je ale opravdu kolosální. Jejich údolí hrozí zkáza a naprosto nepravděpodobná sestava musí rychle povýšit na hrdiny a najít záchranu.

Režie: J. Soto Gurrpide, Scénář: J. Soto Gurrpide, M. de Seve, Hudba: F. Velázquez
Hrají: český dabing

3D

Sobota 20. 5. v 19:00

VETŘELEC: COVENANT

/ USA / 2017 / thriller, horor, sci-fi, akční, 122 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 130,-

Ridley Scott se vrací do vesmíru, který stvořil ve své kultovní sérii Vetřelec. Vetřelec: Covenant je novou kapitolou, ve které posádka vesmírné lodi Covenant směřuje na vzdálenou planetu na druhé straně galaxie, která se zdá být neobjeveným rájem. Ve skutečnosti ale skrývá nebezpečí, které si nikdo z členů posádky nedokázal představit.

Režie: R. Scott, Scénář: M. Green, J. Paglen, Kamera: D. Wolski, Hudba: J. Kurzel
Hrají: M. Fassbender, K. Waterston, D. McBride, N. Rapace, G. Pearcea další.

Neděle 21. 5. v 9:30

PŘÍŠERKY POD HLADINOU

/ Španělsko / 2017 / animovaný, rodinný, 92 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Země zaplavily nekonečné oceány, lidstvo se odstěhovalo o dům dál a veškerý život na dokonale modré planetě obstarávají roztodivní tvorové z hlubin. V jednom podmořském údolí žije chobotnička Deep, neurotická kreveta Alice a nemotorný mořský ďas Evo. Tři kamarádi znamenají taky třikrát více průvihů, ten poslední je ale opravdu kolosální. Jejich údolí hrozí zkáza a naprosto nepravděpodobná sestava musí rychle povýšit na hrdiny a najít záchranu.

Režie: J. Soto Gurrpide, Scénář: J. Soto Gurrpide, M. de Seve, Hudba: F. Velázquez
Hrají: český dabing

2D

Středa 24. 5. v 19:00

ŠPÍNA

/ ČR, Slovensko / 2017 / drama, 87 min.

/ české a slovenské znění / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 100,-

Lena je sedmnáctiletá holka z obvyklé rodiny. První zamilování, tajné noční dobrodružství, magická rána nad Dunajem... Její svět plný snů a touhy rozbije znásilnění. Je to jako špína, která se nedá smýt. Lena si musí projít cestou, která už není jenom obvyčejným dospíváním, ale spíš bojem se sebe samou. Okolí jí nechápe a už nikdy úplně nepochopí. Je to Lena, kdo se musí změnit, dospět a pochopit, že není obětí a trest si nezaslouží ona, ale ten, kdo jí to udělal.

Režie: T. Nvotová, Scénář: B. Námerová, Kamera: M. Dvořák, Hudba: Pjoni
Hrají: D. Morávková-Zeleníková, A. Rakovská, A. Šišková, R. Jakab, P. Holubář a další.

Pátek 26. 5. v 19:00

PIRÁTI Z KARIBIKU: SALAZAROVA POMSTA

/ USA / 2017 / akční, fantasy, komedie, 129 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

V dalším pokračování svých fantastických dobrodružství se kapitán Jack, ke kterému se štěstěna opět jednou nemilosrdně obrátila zády, ocitá tvář v tvář bandě smrtících pirátských duchů pod vedením strašlivého kapitána Salazara, kterým se podařilo uniknout z Dáblava trojúhelníku a jejichž jedinou touhou je připravit o život každého piráta - a zejména Jacka. Jackovou jedinou nadějí na přežití je bájný Poseidonův trojzubec, ale pokud má mít šanci ho nalézt, musí přesvědčit ke spolupráci Carinu Smythovou...

Režie: J. Rønning, E. Sandberg, Scénář: J. Nathanson, Hudba: G. Zanelli
Hrají: J. Depp, G. Rush, O. Bloom, J. Bardem, K. Scodelario, B. Thwaites a další.

3D

Středa 31. 5. v 19:00

PIRÁTI Z KARIBIKU: SALAZAROVA POMSTA

/ USA / 2017 / akční, fantasy, komedie, 129 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

V dalším pokračování svých fantastických dobrodružství se kapitán Jack, ke kterému se štěstěna opět jednou nemilosrdně obrátila zády, ocitá tvář v tvář bandě smrtících pirátských duchů pod vedením strašlivého kapitána Salazara, kterým se podařilo uniknout z Dáblava trojúhelníku a jejichž jedinou touhou je připravit o život každého piráta - a zejména Jacka. Jackovou jedinou nadějí na přežití je bájný Poseidonův trojzubec, ale pokud má mít šanci ho nalézt, musí přesvědčit ke spolupráci Carinu Smythovou...

Režie: J. Rønning, E. Sandberg, Scénář: J. Nathanson, Hudba: G. Zanelli
Hrají: J. Depp, G. Rush, O. Bloom, J. Bardem, K. Scodelario, B. Thwaites a další.

2D

Pátek 2. 6. v 19:00

WONDER WOMAN

/ USA / 2017 / akční, sci-fi, dobrodružný, 141 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Ještě než se stala Wonder Woman, podstoupila princezna Amazonek Diana trénink, který z ní udělal neporazitelnou bojovnici. Vyrůstala v chráněném ostrovním ráji až do doby, kdy na jejich pobřeží havaroval americký pilot a vyprávěl jí o masivním konfliktu zúčinním v okolním světě. Diana opouští bezpečí domova s přesvědčením, že dokáže hrozbu zastavit. Diana bojuje po boku mužů ve válce, která má ukončit všechny konflikty, a objevuje plný potenciál svých schopností...

Režie: P. Jenkins, Scénář: M. Goldenberg, Kamera: M. Jensen, Hudba: R. Gregson-Williams
Hrají: G. Gadot, R. Wright, Ch. Pine, C. Nielsen, D. Thewlis, E. Anaya a další.

2D

Nejllepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Citát: Zkušenost je věc, kterou člověk získá, když už ji nepotřebuje.
Laurence Olivier

Druhý ročník soutěže sólistek Neila Habibi

Ve Středisku volného času se v sobotu 13. května konal druhý ročník taneční soutěže sólistek skupiny Neila. Na parketu velkého sálu se představilo patnáct orientálních tanečnic ve čtyřech věkových kategoriích, které se ucházely o přízeň poroty v klasických choreografiích i improvizaci.

„Cílem soutěže, kterou vymyslela moje dcera Anna, je podpořit sólový tanec v rámci skupiny. Z loňského ročníku vzešlo pět nových sólistek, které bude možné vidět na Podvečeru v Orientu, a my věříme, že příští rok se přidají další,“ shrnula jedna z organizátorek soutěže Kamila Cimbotová s tím, že sólový tanec přispívá k rozvoji techniky i výrazových schopností mladých tanečnic.

V porotě zasedly orientální tanečnice a choreografky s bohatými zkušenostmi Anna Anniya Cimbotová, Nela Zothová a Lucie Laštůvková. Dívky soutěžily ve čtyřech věkových kategoriích, v klasické choreografii a ty starší také v improvizaci. Porota hodnotila techniku provedení, vcítění do hudby, soulad s rytmem, výraz a prožitky, u improvizace navíc rozmanitost prvků. (Fotogalerii ze soutěže najdete na straně 2).
Z podkladů Kamily Cimbotové ZN, foto: J. Vala

Výsledky soutěže Neila Habibi 2017:

JASMÍNKY MINI:

1. místo: Renata Stachová
2. místo: Barbora Valová

JASMÍNKY POKROČILÉ:

1. místo: Sára Šubová
2. místo: Adéla Lašáková
3. místo: Lucie Borovičková

Miss ladné paže:
Aneta Rysová

Miss krásný výraz:
Marie Panochová

ŠEHREZÁDKY KLASIKA:

1. místo: Renata Macečková
(klasika a improvizace)
2. místo: Sára Schenková
(klasika a improvizace)
3. místo: Naďa Schreiberová
(klasika)

ANNIDIA:

1. místo: Kamila Panochová
2. místo: Adéla Janáčková
3. místo: Tereza Jandelová

Jasmínky

Annidia

Známa i neznámá výročí

19. 5. 1907 nar. **Jan Pivec**, herec (zemř. 10. 5. 1980) – 110. výr. nar.
20. 5. 1882 nar. **Sigrid Undset**, norská prozaička, nositelka Nobelovy ceny (zemř. 10. 6. 1949) – 135. výročí narození
20. 5. 1897 nar. **Josef Švejc**, pediatr (zemř. 30. 1. 1997) – 120. výročí narození
22. 5. 1907 nar. **sir Laurence Olivier**, anglický herec a režisér (zemř. 11. 7. 1989) – 110. výročí narození
23. 5. 1972 zemř. **Kamil Bednář**, básník a překladatel (nar. 4. 7. 1912) – 45. výročí úmrtí
24. 5. 1987 zemř. **Josef Kostohryz**, básník a překladatel (nar. 25. 12. 1907) – 30. výročí úmrtí
26. 5. 1937 zemř. **Karel Kramář**, právník a politik (nar. 27. 12. 1860) – 80. výročí úmrtí
27. 5. 1942 Jozef Gabčík a Jan Kubiš provedli **atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha** – 75. výročí
28. 5. Mezinárodní den počítačů – připomíná zveřejnění článku anglického matematika Alana Mathisona Turinga o umělé inteligenci (1950)
28. 5. 1787 zemř. **Leopold Mozart**, rakouský skladatel a kapelník (nar. 14. 11. 1719) – 230. výročí úmrtí
31. 5. Světový den bez tabáku – vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) od roku 1987
31. 5. 1892 nar. **Bohuslav Reynek**, malíř, grafik, básník a překladatel (zemř. 28. 9. 1971) – 125. výročí narození
1. 6. Mezinárodní den dětí – slaví se od roku 1950 z rozhodnutí mezinárodních federací žen, mládeže, učitelů a OSN
1. 6. 1907 nar. **Jan Patočka**, filosof, estetik, překladatel, historik (zemř. 13. 3. 1977) – 110. výročí narození
1. 6. 1942 popraven **Vladislav Vančura**, spisovatel a filmový režisér (nar. 23. 6. 1891) – 75. výročí úmrtí

STUDIO DVA uvádí Philippe Claudel
RLE MOI D'AMOUR
HRAJÍ: **Jana Krausová** **Karel Roden**
PŘEKLAD: Alexander Jerie
REŽIE: Adam Kraus
RÝMAŘOV 27. 5. velký sál SVČ v 19:00
vstupenky na www.ticketart.cz vstupní 600,- / 450,- / 300,- / 200,-
předprod. vstupenek Rýmařov: Infocentrum, nám. Míru
Bata www.studiodva.cz

Z technických důvodů zrušeno

NABÍDKA LETNÍCH TÁBORŮ

2017

léto plné zážitků

Středisko volného času **SVC**
Okružní 10, Rýmařov

Příměstský tábor plný hudby a tance

Termín 10.7.–14.7.2017
Čas 9:00-15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, materiál.
Program Tábor zaměřený na tanec, výlet, drobné tvoření.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Horolezecký tábor

Termín 12.7.–15.7.2017
Místo Rabštejn
Cena 1 900 Kč Zahrnuto lektorné, strava, doprava, ubytování.
Program Základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní táboračky, celotáborová hra, stezka odvahy, malé lanové centrum, střelba z luku atd.
Věk 8–18 let
Kapacita 15 dětí
Informace Jakub Vala, 737 751 283, grafika.svc@seznam.cz

Prázdninové putování

Termín 17.7.–21.7.2017
Čas 9:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Hry, sportování, putování, plavání, výlet: Zlatokopecký skanzen – Zlatorudné mlýny, Rozhledna na Biskupské kupě.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Fun and fitness week

Termín 24.7.–28.7.2017
Čas 9:00–16:00
Cena 1100 Kč Obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Kolo, lezení, lanové aktivity, in-line, bazén, tanec, hry a hrátky s angličtinou.
Věk 9–15 let
Informace Andrea Továrková, tel.: 724 643 022, andrea.tovarkova@gmail.com

Outdoorový tábor V.

Termín 31.7.–4.8.2017
Čas 9:00–16:00
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, permanentku do bikeparku.
Program Týden plný sportu, výletů na kole, bikepark, horolezectví, lanové aktivity a překvapení.
Věk 8–15 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, grafika.svc@seznam.cz

Příměstský tábor Barevný týden

Termín 7.8.–11.8.2017
Čas 9:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Hry, sportování, plavání, bowling, výlet: Lázně Jeseník.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Příměstský tábor pro šikovné děti I.

Termín	14.8.–18.8.2017	
Čas	9:00–15:30	Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena	1 100 Kč	Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program	Plavání, hry, sportovní aktivity, bowling, výlet: Lesní ekostezka Švagrov.	
Věk	5–15 let	
Informace	Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz	

Příměstský tábor pro šikovné děti II.

Termín	21.8.–25.8.2017	
Čas	9:00–15:30	Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena	1 100 Kč	Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program	Hry, sportovní aktivity, plavání, deskové hry, výlet: Dolní Morava – Mamutíkův vodní park, Stezka v oblacích.	
Věk	5–15 let	
Informace	Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz	

Keramicko-výtvarné sympozium – Setkání s Leonardem da Vinci

Termín	28.8.–1.9.2017	
Čas	9:00–15:00	
Cena	1 100 Kč	Zahrnuje pedagogické vedení, obědy, výtvarný materiál.
Program	Nakreslíme dívčí portrét, v plenéru zkusíme uhlem figuru koně, budeme malovat na sklo, tkát malou taštičku, vyrábět sadu šperků z korálků...	
Kapacita	16 dětí	
Informace	Eva Kudláková, 554 254 372, ekudlakova@seznam.cz	

Vsetín/Valmez CZ

Jazz Hec a vocal**RÝMAŘOV 20. 5.**podium velkého sálu ve 20:00
(vchod z parku - „rampa”)

vstupné: 80,-/ studenti, důchodci 50,-

www.svcrymarov.cz/jazzclub

Městské muzeum a Galerie Octopus

ANTONÍN KROČA
Malíř z Hukvald
VÝBUCH EXPRESE
vernisáž 4/5/2017 17:00
hudba Sibérija
4/5 - 28/5/2017

www.zuzumrymarov.cz

Řečhoňské Městské muzeum Rymařov

Program slavnostního zahájení zámecké sezóny!
CELOROČNÍ PROJEKT ZUS RÝMAŘOV na téma PTACÍ SVĚT
3. června 2017
ZÁMEK JANOVICE

expozece loutek Rýmařovské pověsti, expozece řemesel Nedělní školy Stránské, Kouzelné Buřinky, výstava výtvarných prací školek a škol Rýmařovska, keramického a výtvarného kroužku SVČ Rymařov, výtvarný workshop / keramická dílna občerstvení / řemeslný jarmark / vědomostní a sportovní soutěže

PROGRAM

od 11 hodin řemeslný jarmark	18:30-19:30 hudeb. vystoupení Vox Montana
13:00 slavnostní zahájení	19:30-20:15 hudeb. vystoupení Calata
13:30-15:00 pásmo ZUS Rymařov	20:15-21:00 hudeb. vystoupení Silesia (Opole)
15:00-16:00 vystoupení mateřských školek	21:00-21:45 hudeb. vystoupení Calata
16:30-17:30 Divadlo Tramtarie: Hugo z hor	22:00 ohňová show Postřpol
17:30-18:15 hud. vystoupení Silesia (Opole)	

foto: Petr Šalinger

Akce probíhá v rámci projektu „Kulturní sblížení“, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděl.

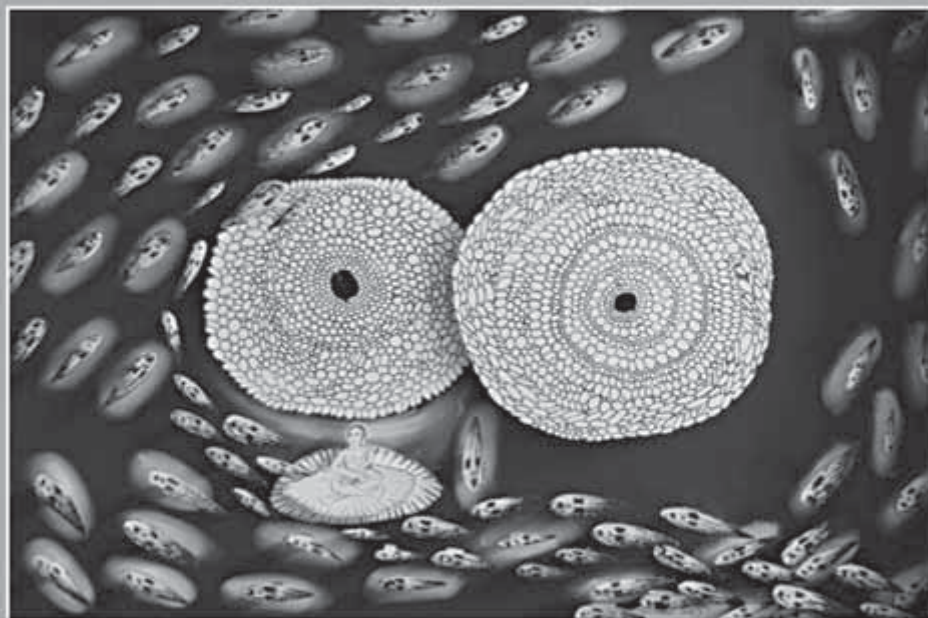

FOND MIKROPROJEKTŮ

DAVID CAJTHAML

Srdečně vás zveme
na zahájení výstavy
obrazů, kreseb a grafiky
Davida Cajthamla

výstava bude otevřena
od 2. 6. do 2. 7. 2017

vernisáž zahájí
2. 6. v 17 hodin
Chrudoš VALOUŠEK

součástí vernisáže bude
koncert skupiny DF

DEKADENT FABRIK

Gestická exprese Antonína Kroči vybuchla v rýmařovském muzeu

Ve čtvrtek 4. května proběhla v rýmařovském muzeu vernisáž další neobyčejné výstavy. Tentokrát výstavní prostory obou galerií vůbec poprvé zaplnily olejomalby na sololitech hukvaldského malíře Antonína Kroči. Po několika letech v Galerii Octopus opět vystoupila skupina Sibirija. A s nekonvenčním úvodním slovem samotného autora byla vernisáž vskutku mimořádnou událostí.

Antonín Kroča (*1947), ne náhodou nazývaný malířem Hukvald či malířem Lašska, se narodil v Dolním Sklenově a až na období studia na pražské Akademii výtvarného umění (v průlomovém období let 1968 až 1973) Janáčkův kraj nikdy neopustil. Právě odtud načerpal témata pro své první osobité kompozice s náměty hospod, zabíjaček a vesnických událostí.

Už od svých studií výrazně tíhnul k barvě a volnému zobrazení viděné reality. Postupně uvolňoval malířský rukopis, obraz začal malovat spíše prsty než štětcem, a jejich výraz tak začal přibližovat k abstrakci. Přestože Kroča vytvořil řadu zcela abstraktních, většinou velkoformátových kompozic, na viděnou realitu nikdy nerezignoval. Zásadními tématy se mu staly krajina, kytice, portrét a figura, konkrétně ženský akt. A právě podle těchto námětů je rýmařovská výstava rozdělena. V galerii Pranyř jsou vystaveny kytice a květy, v malém sále Galerie Octopus krajina většinou z okolí Hukvald a ve velkém sále téže galerie figura a portrét. Jde o výběr z díla posledních jedenácti let (nejstarší je z roku 2006, nejmladší z března 2017).

Dílo Antonína Kroči je v uměleckohistorickém bádání řazeno k expresionismu, a to nejen z důvodu formálního užití barvy, kterou umělec nanáší v pestrých a ostrých odstínech přímo prsty, ale také záměrem autora zobrazit nikoliv povrch, vnější podobu, reálné zpodobení, nýbrž proniknout do hloubky lidského vědomí a zobrazit onu tajemnou sílu, energii, prapodstatu či slovy samotného autora „to vídú, toho ducha, který je v každém z nás, ať dobrý nebo zlý, protože každý jsme nějaká osobnost“. Hledání prapodstaty se týká jak portrétního či figurálního zobrazení, tak krajiny a kytic.

Být svědkem autorova tvůrčího procesu je jako sledovat boj – zápas umělce prostřednictvím malby s oním duchem, kterého se snaží postihnout. Autor říká, že když portrétuje člověka, nevidí jeho obličej, nýbrž energii, sílu, která je v něm. Na tu se snaží napojit a namalovat ji: „Proto je malba bojem v ringu.“ Tím je Kročova malba vysoce existenciální a duchovní záležitostí.

Po prvním setkání s Kročovou malbou může mít člověk pocit, že jeho obrazy jsou škaredé, neumělecké, strašidelné a odpudivé. Kladou totiž na diváka vysoké nároky, na to, kolik jim dá času, jak dlouho je bude pozorovat a zkoumat, jak dalece se jim otevře, aby pochopil, že jsou všechno jenom ne líbivé, povrchní a napodobivé, tedy nepravdivé.

Možnost prozkoumat je mají návštěvníci muzea do 28. května. Pak mohou zajet do Rychaltic u Hukvald, kde má Kroča v budově bývalé obecní školy ateliér a galerii od přízemí po půdu naplněnou svými obrazy. Michal Vyhlídal, foto: Jana Štolfová, Městské muzeum Rýmařov

Velikonoční výstava zamířila z Rýmařova do Opole

FOND MIKROPROJEKTŮ

Česko-polská výstava s názvem *Velikonoce na Rýmařovsku a v Opolském Slezsku*, jež byla k vidění v Galerii Octopus rýmařovského muzea v průběhu dubna (viz RH 8/2017), se přesunula do Muzea Wsi Opolskiej w Opolu. V partnerském skanzonovém muzeu, jež se zaměřuje na etnografii, byla výstava zahájena v pátek 5. května. Stejně jako v Rýmařově i v Opoli je bohatě doplněna sbírkovými exponáty. Návštěvníci si tak mohou prohlédnout rozsáhlou sbírku vajčiek zdobených technikou voskové batiky, vyřezáváním či polepováním. Vystavena jsou také unikátní zdobená pštrosí vejce či rustikální církevní plastiky z 19. století. Akce proběhla v rámci společného projektu Kulturní sblížení, který je financován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd.

Michal Vyhlídal, foto: Jana Štolfová, Městské muzeum Rýmařov

Češi a Němci na hranici v knize Igora Hornišera

Nová kniha, kterou její autor, historik Igor Hornišer z Muzea Bruntál, představil ve středu 10. května při besedě v rýmařovském muzeu, nese název *Sousedství na hranici* s podtitulem *Bruntálsko 1938–1945*. Odkazuje jím nejen na státní hranici či pohraničí, ale i na hořící hranici, v níž se zdejší kraj v kritickém období stal, a současně na titul románu Karla Ptáčníka *Město na hranici*, jenž se odehrává v prvním poválečném roce právě v Bruntále. „Na rozdíl od Karla Ptáčníka se ale já můžu v *Bruntále ukázat*,“ komentuje s nadsázkou Igor Hornišer vášně, které Ptáčníkův román kdysi vyvolával.

Igor Hornišer se ve své knize věnuje podstatně delšímu časovému úseku než zmíněný román, celému desetiletí, a to z pohledu historika, usilujícího o objektivní zachycení událostí – bez subjektivních komentářů, natož emocí. Téma přesto emoce dosud vyvolává, ačkoliv už jen sporadicky a s menší intenzitou než dříve. Odstup sedmdesáti let jako by konečně umožnil zhodnotit tento přelom s chladnou hlavou. Igor Hornišer pracoval na knize s přestávkami dvacet let. První im-

puls mu dal někdejší šéfredaktor Patriotu žádostí o příspěvky z historie Bruntálska. Později následovala diplomová práce na toto téma a s ní hlubší studium pramenů, vyhledávání dokumentů v archívech v Krnově, Bruntále a Ústředním vojenském archivu v Praze i rozhovory s pamětníky včetně těch, kteří události válečné a těsně poválečné prožili na vlastní kůži.

Podtitul sice vymezuje zachycený časový úsek rokem 1938, autor však zasahuje už do roku 1936, kdy bylo rozhodnuto o výstavbě kasáren v Bruntále, a knihu uzavírá koncem roku 1946, který v souvislosti s divokým a později organizovaným odsunem Němců z pohraničí, odchodem Rudé armády a vládním nařízením o ukončení tzv. doby zvýšeného ohrožení republiky teprve završuje válečné období v pohraničí. Teritoriálně se zaměřuje na politický okres Bruntál, k němuž byl za války přidružen i okres Rýmařov, centrem zachycených událostí je nicméně hlavně Bruntál a jeho okolí. Přesto postihuje publikace situaci i v sousedních regionech, ať v konkrétních jednotlivostech či v analogiích.

Kromě věcných informací a čísel nabízí Hornišer pohled do běžného života místních obyvatel v kritickém čase. Oficiální údaje, dobová propaganda a osobní zápisky v denících a kronikách spolků (jichž třeba jen v Bruntále bylo před válkou sto) společně umožňují rekonstruovat realitu tak, jak se odehrávala navenek i v soukromí, a znamenat všechny stíny doby před vypuknutím války i po osvobození (vzestup nacionalismu, národnostní pŕtky, vítězství NSDAP ve volbách 1938, rušení spolků, masivní úbytek mužů rukujících do války, vznik pracovních táborů pro zajatce, sbírky zimní pomoci, kopání protitankových zákopů, ataky sovětských vojáků vůči obyvatel-

stvu, rabování, sebevraždy a popravy Němců, divoký odsun v nákladních vlacích na uhlí, nájezdy zlatokopů apod.).

V závěru své knihy, potažmo přednášky, během níž svou práci představil, Igor Hornišer ilustroval i radikální proměnu pohraničí po odsunu Němců a příchodu nových osídlenců z vnitrozemí. Výmluvným dokladem je srovnávací snímek z osady Ranné (Morgenland), která se z cíle turistických vycházek se stylovým hostincem brzy po válce proměnila v pastviště pro dobytek a postupně zanikla. Takový osud postihl řadu dalších míst (Adamov, Růžovou, Hutov) a představuje určitý symptom vztahu nových obyvatel ke zdejšímu kraji. „*Abychom byli spravedliví, ten prostor, který vznikl po odsunu, nebylo možné zaplnit lidmi, a tak zákonitě docházelo k devastaci a zániku mnoha domů,*“ podotkl Igor Hornišer a dodal: „*Až nyní, po sedmdesáti letech, se dostáváme k původnímu stavu. Třeba v Malé Morávce už přesáhl počet čísel popisných stav z doby německého osídlení.*“

A právě relativně brzkému osídlování obcí na Bruntálsku dnes vědčíme za to, že se jesenická krajina uchovala v té podobě, jak ji známe. Autor knihy dokládá využití oblasti kolem Pradědu k vojenským účelům (radar a letiště na Vysoké holi) už za války a také poválečný plán vytvořit v oblasti mezi Bruntálem a Jeseníkem rozsáhlý výcvikový prostor, který by zahrnul území kolem Vrbna včetně Karlovy Studánky, Rejvízu, Andělské Hory a dalších obcí. Proti návrhu se tehdy postavilo vedení bruntálského okresu s argumenty na zachování zdejšího průmyslu, těžby dřeva a rekreačního potenciálu. Výcvikový prostor byl nakonec vybudován na Libavé.

Knihla Igora Hornišera *Sousedství na hranici* je dostupná v informačním centru rýmařovského muzea.

ZN

Přírůstek do sbírek Květen: Kytice Heleny Navrátilové a Antonína Kroči (2013, 2016)

Městské muzeum Rýmařov na srpen chystá ve své galerii Pranýř výstavu z cyklu Z muzejního depozitáře, tentokrát tematicky zaměřenou na květy a kytice. Vystaveny tak budou nejen obrazy, kresby a grafiky z muzejních sbírek, ale též třeba sklo, keramika či štukové detaily s rostlinným dekorem. Návštěvník se tak seznámí s nejrůznějšími přístupy umělců, řemeslníků, fotografů, amatérů a jiných tvůrců ve zpracování motivu kytic a květů. Do této řady jistě příhodně zapadnou dva nové přírůstky od autorů, kteří „kytici“ namalovali zcela odlišným způsobem.

Helena Navrátilová, rýmařovská amatérská výtvarnice, vystavovala v galerii Pranýř minulý měsíc a o její výstavě bylo pojednáno v RH 7/2017. Antonín Kroča, školený malíř a kreslíř, významná postava českého expresionismu 2. poloviny 20. století a současnosti, vystavuje v galeriích Octopus a Pranýř právě nyní. Navrátilová svými *Slunečnicemi*, malovanými akrylem na papíře, vzdala hold Vincentu van Goghovi. Kroča svou téměř abstraktní olejovou kompozicí nedefinovatelných květů, gesticky namalovaných rukama na sololitu, zase oslavil přírodu a její mystérium. Na jedné straně pečlivé a k navivismu blížící se dílo, vytvořené ze samé radosti z malířské práce a obdivu ke starým mistrům, na druhé straně dravá a energická malba, toužící po

zachycení prapodstaty světa prostřednictvím napojení na viděný objekt. Dvě malby vytvořené dvěma různými přístupy byly zapsány do sbírek Městského muzea Rýmařov, konkrétně do sbírky umění, a vy si je budete moci prohlédnout na srpnové výstavě.

Fota a text: Michal Vyhliďal, Městské muzeum Rýmařov

Městská knihovna Rýmařov

Neposkvrněná mysl, neomezená fantazie, neškolená technika

Možná si doma pořád schováváte kresbičky svých dětí z doby, kdy tvořily úplně spontánně, bez průpravy a bez návodu, jen ze zdrojů vlastní nezpracované, a tudíž neposkvrněné fantazie. Ten časový úsek, kdy jsou toho schopny, je docela krátký. Spustí ho první koordinované ta-

hy tužkou na papír a ukončí nástup do mateřské školy, ve vzácně odolných případech do předškolního ročníku. Pak všechny ty hlavonožce, fantastická zvířata a nespoutané výjevy tvůrčího nadšení vystřídají princezny, rodiny pod vánočním stromem a předkreslené omalovánky.

Před několika měsíci vystavoval v galerii rýmařovské knihovny Petr Válek, tvůrce střední generace, který se právě „umění neposkvrněné mysli“ obdivuje a sám se jím také inspiruje. Vytváří si soukromou sbírku dětských výtvarů a pro možnost kontaktu s rodiči malých umělců založil i facebookovou skupinu.

Rýmařovská knihovna jeho nápad převzala a nyní v květnu soubor takových prací vystavuje v galerii U Stromu poznání. Autoři jsou z velké části anonymní, ve věku cca šesti let a pocházejí z Rýmařovska a Uničovska. Pořadatelé vybírali práce nikoliv podle autorství, ale podle zmíněné spontánnosti tvoření a současně až překvapivé estetické kvality. Na výstavě jsou k vidění kresby, malby, koláže i drobné plastiky z keramické hlíny. Většina prací byla samostatně zarámována, aby se narušila konvence vystavovat dětské práce hromadně na nástěnkách či sítích (třeba v šatnách a chodbách škol) a zdůraznila se jedinečnost děl.

Umění neposkvrněné mysli je v knihovně k vidění do konce května.
ZN

Tipy na nejlepší knížky pro děti

Nabízíme opět několik tipů na pěkné knížky pro začínající čtenáře. Ty by měly být jednoduché se známými výrazy, velkými písmeny a pěknými ilustracemi, ale hlavně poutavým příběhem, který dítě zaujme a nepustí až do konce. Pak je velká šance, že dítě knihu přečte celou úplně samo, a zažije tak nejen radost ze čtení, ale i pocit úspěchu, že to zvládlo.

V rýmařovské knihovně jsou knížky pro začínající čtenáře zvlášť vyčleněné, takže je zájemci snadno najdou. Mezi nimi je zařazeno i několik knížek pro čtení genetickou metodou.

Hana Jelínková, Vendula Hegerová: Šimon a štěňátko Bára

Vyprávění o klukovi, ke kterému si chodí hrát štěně od sousedů. Přečtete si, jak štěně málem odnesl zlý chlap nebo jak se do sebe zamilovali nejen psi, ale i jejich majitelé. A v kůlně tajně přebývá kocour Eliáš...

Petra Braunová, Jiří Bernard: Johana s dlouhýma nohama

Johanka tráví poslední dny před začátkem první třídy u babičky a dědy, stejně jako František od sousedů. Během deštivého dne zažijí nečekané dobrodružství.

Christine Nöstlingerová, Jiří Bernard: František jde do školy

Známa rakouská spisovatelka napsala o Františkovi, který má potíže jako většina prvňáků: neposlušná písmenka, zapomenuté úkoly, zlomyslný spolužák i sešit, co spadne do vany s vodou. Se vším si dokáže poradit tak, že se prostě musíte smát.

Maria Marjańska-Czernik, Bára Buchalová: Půjčovna babiček

Každé dítě potřebuje babičku, která má vždycky čas, je trpělivá, dobře vaří a umí vyprávět pohádky. Ale co děti, které ji nemají? V této knížce si poradí – babičku si vypůjčí. Ale chce to trochu odvahy a pomoci.

Lenka Rožnovská, Markéta Vydrová: Tatínku, nezlob!

Pan Všečečka, který vynalezl myšocink, bublihvízd nebo zježovač vlasů, má vynalézavou dceru Barušku. Když ti dva spolu něco vynalézají, je to trochu legrace, trochu dobrodružství a trochu katastrofa.

Petra Klimentová

Můj šálek čaje – nová generace

Edgar Allan Poe: Zrádné srdce

Král hororů, otec detektivního a vědecko-fantastického žánru, první moderní básník, symbolista, povídkář, mystifikátor, esejista, kritik. Tím vším lze označit Edgara Allana Poea, jednoho z velikánů světové literatury.

Má cesta k Poeovi byla dlouhá, se spoustou odboček a slepých uliček. Začala u Sherlocka Holmese, i když asi jinde, než byste čekali – u počítačové hry se slavným detektivem v hlavní roli. Následovalo několik dalších videoher, filmů a televizních seriálů. Až pak jsem se dostal ke knihám Arthura Conana Doylea. Když jsem je všechny přečetl, přešel jsem k pastišům, tedy k příběhům, jejichž autoři Doyle napodobovali. Teprve potom jsem zjistil, že prvním literárním detektivem nebyl Holmes, ale jistý Dupin, jehož stvořitelem byl, pro mě tehdy naprosto neznámý, Edgar Allan Poe.

Přiznám se, jeho povídky se mi na první pohled zdály zvláštní, byly velmi krátké a ne tak děsivé, jak jsem čekal – málo krve, žádné příšery, před ničím se neutíká, s ničím se nebojuje a vlastně není z čeho mít strach. Poeův horor totiž funguje jinak. Pročetl jsem se skrz *Jánu a kyvadlo*, *Pád do Maelströmu*, *Podlouhlou bednu*, *Medailon* a *Na slovičko s mumii*. Sarkastická egyptská mumie z poslední zmíněné povídky mě sice pobavila, ale určitě jsem jí nebyl vyděšen.

Pak jsem se dostal ke *Zrádnému srdci*, ve kterém psychicky narušený vypravěč zabíjí starce se „supím okem“ a nakonec se, poté co propadne šílenství, sám přiznává policii. A s tou povídkou jsem zažil ne-falšovaný děs.

Právě teď, při psaní těchto řádků, *Zrádným srdcem* listuji – povídka má pět stránek. Mohl bych zde nějakou část citovat, ale nechci.

Musel bych si ji znovu přečíst, na což zrovna nemám náladu... A asi ani žaludek.

Poeovy povídky jsou temné, děsivé, kruté a násilné, ale hlavně precizně promyšlené. Poe si se mnou při čtení hraje jako kočka s myší. Manipuluje mnou. Ví přesně, co a jak říct, aby udržel hrůzu a napětí. Nepotřebuje příšery a nadpřirozeno, aby mě vyděsil. Stačí mu k tomu člověk. A možná to je to nejděsivější. Jeho popis je surový, naturalistický, ať už jde o myšlenkové pochody postav nebo o líčení událostí. Zároveň vše dokáže nahustit do několika málo stránek, čímž dojem hrůzy neuvěřitelně zesílí. Poeův horor se neodehrává přede mnou, ale přímo v mé hlavě.

A mě to baví. Rád se nechám Poeem přivést ke strachu a rád pozoruji způsob, jakým to dělá.

Nakonec jsem neodolal. Zrovna teď jsem dočetl poslední větu *Zrádného srdce*. Znovu jsem poslouchal výpověď toho šílence. Znovu jsem byl svědkem toho, jak zabíjí nebohého starce, jak se chlubit svým dokonalým zločinem a jak nakonec sám propadá šílenství. A znovu mi z toho nebylo úplně dobře. Rád bych nějakou část citoval. Nejde to – jednotlivé věty a odstavce vytržené z kontextu totiž ani zdaleka nepůsobí tak jako celek.

Pokud vás tedy mé povídání zaujalo, nezbyvá vám nic jiného, než si povídku přečíst. Je to sice pouze šáleček, ale napijete se z něj víc než z kdekjakého tupláku. I když je pravda, že na někoho je to možná čaj poněkud silný.

Jan Štefanišin, oktáva
Gymnázium a Střední odborná škola Rýmařov

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v květnu

pondělí	14:00–17:00	18:30–20:00	pátek	14:00–20:00
úterý	14:00–20:00		sobota	13:00–20:00
středa	14:00–17:00	18:30–20:00	neděle	13:00–20:00
čtvrtek	14:00–20:00			

Plavecký kurz:

pondělí	17:00–18:30	středa	17:00–18:30
---------	-------------	--------	-------------

Aerobik

pondělí 18:45–19:45

Sauna

je v provozu každý den
a vstup do ní je zahrnut v základním vstupném.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí – pátek:	8:30–12:00	13:00–17:00
sobota:	9:00–12:00	13:00–16:00
neděle:		13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, e-mail: icko@rymarov.cz

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potraviný Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

WESTERN ARTS CLUB

Kemp Indiana - Janovice u Rýmařova
pořádá **WESTERNOVOU ŠKOLU V LASOVÁNÍ**

PROFESIONÁLNÍ SHOW BUFFALO BILLA! SOUTĚŽE PRO DĚTI I DOSPĚLÉ V LASOVÁNÍ

20. KVĚTNA VE 14.00

19.00 DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ LIMONÁDOVÝ JOE (PRADIVADLO)
PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA PŘEDSTAVENÍ V IC JANOVICE
A V MIC NA NÁMĚSTÍ MÍRU CENA VSTUPENKY: 120 Kč

LIMONÁDOVÝ JOE

Western Arts Club +420 608 732 948 wac@eu.western.eu

Soutěž

Historie Rýmařova obrazem

Letošní redakční soutěž pod názvem *Historie Rýmařova obrazem* jsme zahájili v Rýmařovském horizontu č. 08/2017. V jednotlivých vydáních budeme do konce kalendářního roku uveřejňovat fotografie Bohumila Švédy z 60.–80. let, na kterých jsou vyobrazeny ulice, zákoutí, dnes již neexistující budovy nebo méně známé pohledy na naše město. Úkolem

soutěžících bude určit přesně, o které místo jde, případně která budova nebo lokalita se v současné době na tomto místě nachází.

Okopírované nebo vystřížené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 23/2017 v pátek 15. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky prvního čísla příštího roku, tj. do 4. ledna 2018. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 12. ledna 2018. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 3

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

.....

Organizace a spolky

Maminkám za jejich obětavost a lásku

Druhou květnovou neděli jsme si připomenuli Den matek. Nezapomněli na něj ani v Nedělní škole ve Stránském. V pátek 12. května díky projektu Den pro mámu hostily maminky pečující o handicapované děti.

Jako první svátek matek lze vnímat řecký kult plodnosti spojený s uctíváním bohyně Rhey (Kybelé), matky bohů. V současnosti se Den matek slaví celosvětově, ve Velké Británii čtvrtou postní nedělí, v arabských zemích 21. března, v Americe a u nás zase druhou květnovou nedělí. Tradice vznikla v roce 1907 na počest Anny Reeves Jarvisové, bojovnice za práva matek, první oficiální oslavu svátku vyhlásil tehdejší prezident USA Wilson o pět let později. Po nástupu totalitního režimu se u nás tento svátek „vytratil“ a opět se vrátil po sametové revoluci.

Možnost popřát maminkám nepromeškali ani manželé Křenkovi v Nedělní škole ve Stránském. Ve spolupráci s olomouckým občanským sdružením Dobré místo pro život se zapojili do projektu Den pro mámu. Sdružení Dobré místo pro život je organizace dobrovolníků, kteří svůj volný čas věnují sociálně znevýhodněným skupinám od miminek v kojeneckém ústavu až po lidi s Alzheimerovou chorobou. Vše vykonávají bez nároku na odměnu a bez finanční podpory. Pomáhají handicapovaným lidem, kteří nemají nataženou dlaň, ale přistupují ke svému životu aktivně.

Právě maminky, které pečují čtyřicet hodin denně o postižené děti, si jistě zaslouží pozornost. Sdružení proto vybralo pět z nich a připravilo pro ně relaxační program. Maminka Petra se stará o syna, který je následkem vážné dopravní nehody ve vigilním kómatu, ve stavu podobném spánku, Ema zase pečuje o syna, který prodělal v předškolním věku velmi těžký úraz a je zcela nehybný. Maminka Jana se celodenně věnuje sedmiletému chlapci s těžkým kombinovaným postižením a oční vadou způsobenou porodem. Pětiletý syn Zdenky trpí autismem, a přestože s péčí pomáhají otec i starší bratr, je pro maminku velmi náročná. Poslední vybraná maminka, Eva, se stará o čerstvě plnoletého syna s těžkým mentálním postižením, částečným autismem a kombinovanou vadou očí. „Moc děkujeme, že jste nás do projektu zařadili. Těším se na odpočinek a nová přátelství s dalšími maminkami,“ svěřila se paní Zdenka.

Společné foto s jehňaty

Sdružení Dobré místo pro život se rozhodlo připravit pět maminkám příjemně strávený den, počínaje snídaní v olomouckém NH hotelu, přes líčení kosmetickými přípravky Mary Kay, návštěvu redakce Olomouckého deníku a Rádía Haná, focení na Michalských schodech fotoateliérem Navarafoto a oběd v restauraci Lobster family. Po obědě maminky zamířily do Stránského, kde se jim věnovala Vladka Křenková. Provedla je farmou, ukázala prostory Nedělní školy a nedávno narozená mláďata. Maminky byly u vytržení z malých jehňat a chvály si klidné prostředí i zázemí farmy, kam by se chtěly při nejbližší příležitosti vrátit.

„Lidé, kteří se mají potkat, se potkají. Přes mou kamarádku, která si v Nedělní škole vyrobila vitráž se srdíčkem, jsem získala kontakt na Vladku Křenkovou, přijela jsem i s dcerami, vyráběly jsme pěkné věci, moc se jim tu líbilo, pak jsem přijela s kamarádkami, protože tady si člověk vždycky vyčistí hlavu. Vladka je úžasná, skromná, pracovitá a moc si jí vážíme. Napadlo ji, že by sem chtěla pozvat maminky dětí s handicapem. Nápad jsme navrhli našim partnerům a výsledkem je dnešní setkání v Nedělní škole ve Stránském,“ přiblížila předsedkyně sdružení Dobré místo pro život Věra Novotná.

Na závěr návštěvy vyrobily maminky drobné umělecké předměty z ovčí vlny, které si odvezly na památku. V podvečerních hodinách si ještě dopřály relaxaci v olomouckém aquaparku. Všechny cesty jim partnersky zajistilo olomoucké Atlant taxi. JiKo

Maminky navštívily prostory Nedělní školy

Na rozloučenou si dámy zhotovily z ovčí vlny drobné umělecké předměty

Rybářské závody mládeže Zlatý kapřík

V neděli 7. května se konaly na biologickém rybníku za rýmařovským nádražím tradiční závody rybářského potěru. Za zpočátku polojasného počasí zápolilo devatenáct dětí z rybářského kroužku z Rýmařova a Břidličné o zdolání cílené ryby, kterou byl kapr. Za každý centimetr úlovku byl udělen jeden bod.

Děti si počínaly jako zkušení rybáři a za povzbuzování rodičů vytáhly celkem šest kaprů v délkách od 47 do 57 cm a několik plotic. Ve dvanáct hodin proběhlo krátké občerstvení a o půl jedné bylo opět nahozeno. Za necelou půlhodinu ale závody předčasně ukončil prudký déšť.

Výsledky:

1. místo Michal Bartko – 5 kaprů
2. místo Denis Dvořák – 1 kapr
3. místo Dominik Polách – 1 plotice

Jako každý rok všechny děti obdržely drobné ceny jako příspěvek do rybářské výbavy a díky sponzorům byla první tři místa oceněna rybářským prutem a nádhernou knihou o rybaření.

Chtěli bychom poděkovat sponzorům, s jejichž pomocí se závody konají každý rok: město Rýmařov, MO ČRS Rýmařov, manželé

Metelkovi, Prodejna rybářských potřeb manželů Sitařových, Milan Machalíček. Za výborné buchty, po kterých se jen zaprášilo, děkujeme paní Máčkové. *Jaromír Čech a Petr Máčka, foto: archiv J. Čecha*

Kočičí bazárek
 Kočky Bruntál, z. s., Vás srdečně zvou na bazárek
 Budete vítáni 17. června 2017
 u kočičího útulku v Bruntále.

Přijďte si vybrat z krásných věcí, které Vás potěší.
 Vítězek navíc pomůže kočičkám bez domova.
 Micky touží po troše místa ve Vašem srdci, tak udělejte
 krok správným směrem.
 Uděláte šťastnými ty, které v životě štěstí zatím nepotkalo.

Kdo jsme: Kočky Bruntál, z. s.
 Kde nás najdete: Žlutý kopec 3, Bruntál
 Web: <http://kockybruntal.blogspot.cz/>
 Facebook: [KOCKYBRUNTAL.BLOGSPOT.COM](https://www.facebook.com/KOCKYBRUNTAL.BLOGSPOT.COM)
 Tel.: +420 776 839 044
 IČO: 22873414
 Č. účtu: 236711407/0300

Valašské ovce ze Stránského získaly republikové ocenění

V Brně se od 11. do 14. května konala Národní výstava hospodářských zvířat, kde bylo vystaveno 900 kusů zvířat, z toho 170 ovcí. Valašské ovce ze Stránského manželů Křenkových získaly 2. místo v kategorii Kolekce ovcí.

„Valašské ovce z Jeseníků tak navázaly na loňské úspěchy, kdy vy-

hrály tři výstavy,“ okomentovala úspěch bezprostředně po návratu z Brna Vladimíra Křenková.

Přijďte Křenkovým v sobotu 20. května pográtovat. V Nedělní škole řemesel proběhne akce Vítání mláďat.

JiKo

Stránské, z. s., pořádá **VÍTÁNÍ MLÁĐAT**

V Nedělní škole řemesel ve Stránském v sobotu 20. května od 15:00

Společně přivítáme do života nově narozená mláďata z naší farmy. Můžete vymyslet originální jména pro jehňata a stát se tak jejich patrony.

Čeká na vás spousta zábavných her a soutěží:

- hod vejcem
- závody ve vození hnoje
- přetahovaná ad.

Společný táborák a bohaté občerstvení
 Komentovaná prohlídka farmy a seznámení se zvířaty

Prožijete prostě skvělý den! Těšíme se na Vás!

www.stranske.websnadno.cz

Představujeme účinkující festivalu chrámové hudby

BcA. Lukáš Kubenka

21. května 15:00 kostel sv. Michaela

Lukáš Kubenka (1975) je vnukem významného ostravského varhaníka a skladatele, profesora ostravské konzervatoře Josefa Kubenky. Vystudoval Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, obor duchovní hudba (varhany, varhanní improvizace, dirigování, gregoriánský chorál). Od roku 1999 vyučuje na Církevní střední varhanické škole v Opavě (od roku 2006 Církevní konzervatoři v Opavě) hru na varhany, varhanní improvizaci, liturgickou praxi a hymnologii a gregoriánský chorál.

Viento Marero duo – 27. května 15:00 kapele V Lipkách
MgA. Michaela Meca

Narozena v roce 1988 v Ostravě, kde navštěvovala Janáčkovu konzervatoř u MgA. Jiřího Bystroně. Působila zde v dechovém orchestru, který získal 1. místo na Concertu Bohemia, později s orchestrem hrála i jako sólistka. Na soutěži konzervatoří ČR získala 3. místo. U Jiřího Bystroně pokračovala bakalářským studiem na Ostravské univerzitě. Byla vybrána na stáž v rámci Erasmu na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden, kde ji vyučoval prof. Stephane Réty. Magisterské studium absolvovala na VŠMU v Bratislavě u doc. Dagmar Zsapkové. Nyní působí jako pedagožka na ZUŠ Františka Drdly ve Žďaru nad Sázavou.

Narozena v roce 1990, pochází z Opavy, kde navštěvoval ZUŠ Václava Kálíka u Jarmily Bystroňové. V kytarovém i hudebním vývoji mu velmi pomohli tatínek Petr a dědeček Jiří, kteří jsou také pedagogy kytary. Absolvoval Janáčkovu konzervatoř v Ostravě pod vedením MgA. Ondřeje Gilliga. Získal 3. místo v soutěži konzervatoří ČR, účastnil se finále mezinárodních soutěží v Kutné Hoře a v Dolním Kubíně. Bakalářské i magisterské studium absolvoval na VŠMU v Bratislavě u prof. Jozefa Zsacky, byl vybrán ke studiu v rámci Erasmu na Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, kde studoval u ad. Dr. hab. Marka Nosala. Působí jako pedagog na ZUŠ Vladislava Vančury v Háji ve Slezsku a na Církevní konzervatoři v Opavě. Hrají spolu od roku 2009. Od roku 2013 každoročně nahrávají CD. Studují skladby českých i zahraničních autorů z oblasti klasické i soudobé hudby včetně jazzu. Pravidelně pořádají koncerty jak doma, tak v zahraničí: na Slovensku, v Polsku, v roce 2016 absolvovali turné po Litvě. Na mistrovských kurzech získali zkušenosti od řady umělců: Alvaro Pierri, Duo Zsapka, Mie Ogura + Atanas Ourkouzounov, Marcin Dylla, Marek Nosal, Alina Gruszka.

V roce 2000 založil při této škole gregoriánskou scholu Bonifantes Opavienses, která účinkuje především při studentských bohoslužbách v kapli sv. Kříže v Opavě. V září 2009 byla schola přizvána k aktivní spolupráci při návštěvě papeže Benedikta XVI. v České republice.

Od roku 2000 je hlavním varhaníkem v katedrále Božského Spasitele v Ostravě. Koncertoval na mnoha místech v Česku, Itálii, Francii, Maltě a Německu. Intenzivně se zajímá o stylovou interpretaci gregoriánského chorálu a hudby renesance a baroka, vede kurzy gregoriánského chorálu. Spolupracuje s významnými hudebními tělesy (Janáčkovou filharmonií Ostrava, Janáčkovým komorním orchestrem, Pěveckým sdružením moravských učitelů, The Czech Ensemble Baroque Vocal Quintet).

Více informací na lukaskubenka.cz.

MgA. Jiří Meca

Narozen v roce 1990, pochází z Opavy, kde navštěvoval ZUŠ Václava Kálíka u Jarmily Bystroňové. V kytarovém i hudebním vývoji mu velmi pomohli tatínek Petr a dědeček Jiří, kteří jsou také pedagogy kytary. Absolvoval Janáčkovu konzervatoř v Ostravě pod vedením MgA. Ondřeje Gilliga. Získal 3. místo v soutěži konzervatoří ČR, účastnil se finále mezinárodních soutěží v Kutné Hoře a v Dolním Kubíně. Bakalářské i magisterské studium absolvoval na VŠMU v Bratislavě u prof. Jozefa Zsacky, byl vybrán ke studiu v rámci Erasmu na Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, kde studoval u ad. Dr. hab. Marka Nosala. Působí jako pedagog na ZUŠ Vladislava Vančury v Háji ve Slezsku a na Církevní konzervatoři v Opavě.

Hrají spolu od roku 2009. Od roku 2013 každoročně nahrávají CD. Studují skladby českých i zahraničních autorů z oblasti klasické i soudobé hudby včetně jazzu. Pravidelně pořádají koncerty jak doma, tak v zahraničí: na Slovensku, v Polsku, v roce 2016 absolvovali turné po Litvě. Na mistrovských kurzech získali zkušenosti od řady umělců: Alvaro Pierri, Duo Zsapka, Mie Ogura + Atanas Ourkouzounov, Marcin Dylla, Marek Nosal, Alina Gruszka.

Více informací na www.vientomarero.cz.

Petr Wolff

Z okolních obcí a měst

Projekt „Spolu“ v ZŠ Stará Ves

Na přelomu dubna a května připravila ZŠ Stará Ves pro svoje žáčky projekt výstížeň nazvaný „Spolu“. Zahrnoval hned několik odlišných tematických celků, které propojovala myšlenka vzájemné spolupráce, budování přátelského kolektivu a společného zážitku.

První téma bylo ekologické: vyrazili jsme do terénu zkontrolovat naše stromové aleje, žabí jezírka a pozorovat probouzející se jarní přírodu. Každý žák se také zapojil do úpravy školní zahrady.

Druhým tematickým okruhem byla dopravní výchova spojená s prak-

tickou zdravotvědou a první pomocí. Děti procházely postupně čtyřmi stanovišti včetně interaktivního programu na počítačích a osvěžovaly si v paměti pravidla dobrého chodce a ukázněného cyklisty. Poslední hra jim objasnila, jak se zachovat v případě zranění účastníka silničního provozu.

Z rýze praktických aktivit jsme se poté přestěhovali do oblasti snové, výtvarné, meditační. Navštívila nás opět Gita Hrbolková s další lekcí enkaustiky. Zavřete oči, prosím, uvolněte se, představte si třeba vo-

dopád v deštném pralesě, ozářené vrcholky hor, nádhernou louku plnou květin nebo svět na jiné planetě. Představte si, co chcete. A teď se probudte, vezměte si žehličky a nakreslete svoji představu voskem na fotografický papír. Nádherně, že?

Čtvrté téma podpořilo již odstartovaný projekt OP VVV a matematickou gramotnost. Ve spolupráci s MAS Rýmařovsko a Hracím deskovým centrem Legie z Hradce nad Moravicí jsme připravili Den zábavních a deskových her. Tohoto programu se zúčastnily i děti z mateřské školy. Pod vedení šesti skvělých lektorů a učitelů školy si ma-

lí účastníci vyzkoušeli nejrůznější hry, společenské soutěže, pohybové aktivity, kouzlení s magickými obrázky i logické hlavolamy. Program byl i metodickým návodem pro pedagogy, jak udělat vyučování a odpolední kluby her zajímavější a pestřejší. Některé hry na doporučení dětí určitě do školy objednáme.

Projekt „Spolu“ bude pokračovat další aktivitou, tentokrát to bude společně vystoupení u příležitosti zahájení sezóny v janovickém zámku. Více ale neprozradíme.

Fota a text: Eva Staňková, ZŠ a MŠ Stará Ves

Pátý Bugrfest potěšil fanoušky metalu

Již pátý ročník metalového Bugrfestu, který se konal 6. května v bývalém kině ve Staré Vsi, je minulostí. I letos se do malé vsí sjela metalová rodina ze všech koutů Moravy, dokonce přijeli opět i fanoušci z Anglie. Sešlo se okolo 360 účastníků festivalu včetně kapel a VIP hostů. Potvrdilo se, že pořádat metalovou akci má smysl, i když to není ve světě přesyceném koncerty a kapelami vůbec jednoduché.

Festival zahájili Apathy Again z Opavy a se svým thrash-corem nasadili latku hodně vysoko. Poté již Soul Wild Aeon servírovali death metal z jižní Moravy. Kdo má rád thrash z 80. let, ten si slovenské mladíky Acid Force z Banské Bystrice náramně užil.

Každý rok má Bugrfest headlinera a ani letos tomu nebylo jinak. Nebyl jím nikdo jiný než pražská legenda Törr, která letos oslaví 40 let existence. Zahrála nové i legendární staré blackové skladby.

Další legendou, tentokrát death-progressive ražení, byla formace

Legenda Törr

Castrum z Ukrajiny

Godless Truth, která se vrátila po pěti letech na scénu v nové sestavě. A až z ukrajinského Užhorodu přicestovala deathmetalová kapela Castrum, která účinkovala v ČR vůbec poprvé.

Somnus Aeternus poctivým doom metalem uvolnili atmosféru pro nářez poslední kapely, legendární Disfigured Corpse, která ve finále dorazila ty, jimž zbyly ještě nějaké síly.

Celkové hodnocení ze strany pořadatelů, bratrů Pavlíkových, i kapel a fanoušků je opět velmi pozitivní. „Příští rok v květnu se na stejném místě opět potkáme a slibujeme, že do Staré Vsi zase přilákáme takové kapely, které zaujmou a potěší. Bude se na co těšit. Děkuji za bratry, rodinu a kamarády, kteří pomohli s přípravou, úklidem a celkovým chodem festu,“ shrnul jeden z hlavních pořadatelů Marek Pavlík. Podrobnější poděkování najdete na stránkách bugrfest.pise.cz.

Marek Pavlík, foto: Jaromír Deather Bezruč

Zlatý list v Břidličné

V úterý 2. května se v prostorách ZŠ Břidličná uskutečnil již 45. ročník přírodovědně-ekologické soutěže Zlatý list, jejím vyhlásovatel je Český svaz ochránců přírody. Cílem soutěže je přiblížit žákům všech věkových kategorií zajímavosti přírody a vyvolat v nich zájem o tuto oblast poznání.

Letošní průběh krajského kola byl díky aprílovému počasí rozhodně náročný a prověřil nejen znalosti a dovednosti žáků, ale především dobrou vůli, trpělivost i fyzickou zdatnost lektorek a lektorů. Posuďte sami, jak by se vám líbilo trávit 6,5 hodiny v mokré trávě pod provizorním přístřeškem, nebo i bez něj. Pořádající Studentský klub ASK

ČR Břidličná si byl plně vědom „bojových“ podmínek, které přinesly rozmary počasí, ale propozice jasně stanoví, že soutěž musí proběhnout v nahlášeném termínu, a to za každého počasí.

A tak se žákyně 8. A snažily alespoň o všechny co nejlépe postarat. Vařily čaj, kávu, roznášely malé občerstvení a hlavně úsměv a dobrou náladu. A že toho bylo opravdu třeba. Vždyť na patnácti stánovištích (hydrobiologie, ornitologie, geologie, botanika ad.) se vystřídalo během dne 320 soutěžících z dvaceti škol Moravskoslezského

kraje, přesněji třináct šestičlenných družstev v kategorii N pro 1.–3. třídy, devatenáct družstev v kategorii M pro 4.–6. třídy a dvacet družstev v kategorii S pro 7.–9. třídy.

Doprovodný program byl opět velmi kvalitní, a tak si mohli účastníci Zlatého listu ve volných chvílích popovídat s ošetrovatelkou, obdivovat zvířátka ze Zoo Olomouc, dozvědět se něco o ochraně ptačích oblastí nebo o kriticky ohrožené antilopě Derbyho v Senegalu v přednášce pracovnice spolku Derbinaus. Šikovní soutěžící si mohli vyrobit budku pro sýkorky. Zážitkem byla určitě i podívaná na vystoupení šermířů – Severských pánů z Krnova, exkurze v AI Investu a řada dalších aktivit.

Výsledky krajského kola soutěže Zlatý list:

Kategorie N

1. místo ZŠ Bruntál, Školní 2
2. místo ZŠ Břidličná
3. místo ZŠ Město Albrechtice
4. místo ZŠ a Gymnázium Vítkov
5. místo ZŠ a MŠ Karlova Studánka

Kategorie M

1. místo ZŠ Břidličná
2. místo ZŠ Město Albrechtice
3. místo ZŠ Břidličná
4. místo ZŠ Mladecko
5. místo Všeobecné a sportovní gymnázium Bruntál
5. místo ZŠ a MŠ Třemešná

Kategorie S

1. místo ZŠ Opava, Boženy Němcové
2. místo ZŠ Město Albrechtice
3. místo ZŠ Město Albrechtice
4. místo Všeobecné a sportovní gymnázium Bruntál
4. místo ZŠ Opava, Šramkova
5. místo ZŠ Břidličná

Diplomy a věcné ceny předal soutěžícím starosta Břidličné Miroslav Kladníček a ředitel ZŠ Břidličná Mgr. Miroslav Šimůnek.

Přestože do závěrečného celostátního kola postupuje za každý kraj jen družstvo na prvním místě z kategorie M a S, odměnu si zasloužili všichni členové soutěžících týmů. Proto je třeba velmi poděkovat za materiální pomoc sponzorům: Nakladatelství Fraus, Mladá Fronta, a. s., Časopis Zahradkář, Sera CZ, s. r. o., Printstep, s. r. o., VZP Ostrava, FTV Prima, spol. s r. o., Grada Publishing, a. s., Bidfood Czech Republic, s. r. o., Česká průmyslová pojišťovna Ostrava, Pevnost poznání Olomouc, Ento Sphinx, s. r. o., Havlík Opal, s. r. o., Albatros Media, a. s., Ing. Václav Klapetek, Ph.D. – Budka jako dárek, Semix Pluso, spol. s r. o., Amin, spol. s r. o., MK Fruit, s. r. o., STARP, s. r. o., Lesy ČR, s. p. Stejně důležitá byla finanční podpora Moravskoslezského kraje, Městského úřadu Břidličná a společnosti Martech holding, a. s., bez níž by nebylo možné soutěž v plném rozsahu realizovat.

Chci znovu velice poděkovat všem, kdož se na bezproblémovém průběhu celého dne podíleli, především lektorům, sponzorům, kolegům, ale i organizačním pracovníkům z řad bývalých žáků naší školy.

Fota a text: Mgr. Květa Děrdová, krajská koordinátorka

Živá zahrada 2017

2. místo – Eliška Holková

Při letošním zimním malování v rámci celorepublikové soutěže Živá zahrada, které se žáci ZŠ Břidličná účastní již osmým rokem, měly děti za úkol namalovat brkoslava severního. Jde o vzácného návštěvníka ptačích krmítek, a tak bylo třeba nahlédnout do odborné literatury, aby byly nakresleny všechny důležité znaky tohoto pívce.

„Děti nám letos poslaly asi nejvíce brkoslavů, co jsme kdy najednou viděli. Všechny obrázky jsou moc povedené a bude se těžko vybírat nejlepší. Máme také radost, že si děti všimají typických znaků, podle kterých si teď již brkoslava určitě pamatují – zejména běžové, číro' nechybělo ani na jednom obrázku,“ shrnuli výsledky soutěže její organizátoři z Českého svazu ochránců přírody. Porota vybrala a ocenila patnáct prací v pěti věkových kategoriích. Žáci ZŠ Břidličná dopadli skvěle. Letos byly obzvláště úspěšné žákyně Eliška Holková z 6. A, která ve své kategorii získala krásné 2. místo, a Kristýna Tatoušková ze 7. A, která v nejstarší kategorii obsadila 3. místo.

Všem zúčastněným moc děkujeme a jmenovaným dívkám gratulujeme!
Mgr. Květa Děrdová, koordinátorka EVVO

3. místo – Kristýna Tatoušková

Ekologicko-zeměpisná soutěž Evropa kolem nás

Skončil devátý ročník korespondenční zeměpisně-ekologické soutěže Evropa kolem nás, která se snaží zábavnou formou přivést děti nejen k zeměpisu, ale i k poznávání a ochraně přírody. Soutěž vznikla díky úspěšné spolupráci ZŠ Břidličná a ASK ČR, z. s.

Soutěž má zimní a jarní kolo a je rozdělena do dvou věkových kategorií: A pro žáky 4.–5. tříd, B pro žáky 6.–7. tříd. První etapa soutěže je vyhlašována v prosinci a druhá v únoru. Během tohoto období plní soutěžící řadu úkolů, které jsou zaměřeny na poznávání zajímavostí a faktů o zemích Evropy a rovněž na oblast ekologie. V rámci praktického úkolu soutěžící skládali památky ČR z PET vršků nebo pomocí nich ztvárnili zvířata, která u nás žijí. Záměrem vyhlašovatelů bylo nenásilnou formou, pomocí křížovek, doplňovaček, skládaček a kvízů, přimět účastníky soutěže, aby sami získávali informace prostřednictvím PC a v knihách. A tak každý,

kdo soutěž dokončí, je vlastně vítězem. Tomu odpovídá i snaha organizátorů ohodnotit všechny nejen diplomem či účastnickým listem, ale i malým dárkem.

V letošním roce se soutěže zúčastnilo 71 tříčlenných týmů z 26 základních škol tří krajů – Moravskoslezského, Olomouckého a Jihomoravského. Rozdíl v počtu bodů mezi jednotlivými družstvy byly velmi těsné.

Výsledky:

Kategorie A: 1. místo ZŠ a MŠ Lichnov, 2. místo ZŠ Brumov, 3. místo ZŠ Břidličná, 4.–6. místo obsadily se shodným počtem bodů ZŠ a MŠ Kobeřice, ZŠ Paseka a ZŠ a MŠ Karlova Studánka.

Kategorie B: 1. místo ZŠ a MŠ Lichnov, 2. místo ZŠ Loštice, 3.–4. místo ZŠ a MŠ Kobeřice a ZŠ Opava, Boženy Němcové, 5.–6. místo obsadily ZŠ Hlubočky a ZŠ Suchdol nad Odrou.

Foto a text: Mgr. Květa Děrdová, ZŠ Břidličná

Turisté vyrazili z Lomnice a Ryžoviště po stopách předků

Přibližně 150 turistů vyrazilo v pondělí 1. května při příjemném slunečném počasí na hrad Sovinec. Každý rok je účast na pochodu zvaném Po stopách našich předků vyšší a zúčastňují se ho pěší turisté i s dětmi a psy. Letošní výšlap byl už jedenáctým v řadě.

U zrodu myšlenky pochodu Po stopách našich předků stojí členové spolku Staré Sovinecko. Pochod vede přes místa, kterými procházeli naši předkové už ve středověku. Obyvatelé vesnic sovineckého panství museli tuto trasu absolvovat, aby na panských dvorech splnili robotní povinnost vůči vrchnosti. Cílem pochodu je přiblížit lidem historický kontext území.

Občané Lomnice vycházejí v 7 hodin ráno do Ryžoviště, kde se občerství a setkají s přáteli a dalšími pěšími z Ryžoviště a okolních obcí. V 10 hodin se vydají na Bělídlo (Blajchu), zaniklou samotu, kde je další občerstvovací stanice. Každý sní to, co si nad ohněm opeče nebo přinese v batohu. K Bělídlu se váže jedna významná

politická událost, a sice že tudy 6. listopadu 1794 tajně procházel komandant francouzské armády generál Lafayette.

Výšlap vede dál do Kněžpole a Jiříkova. V Jiříkově pěší přivítal starosta Bohumil Hrnčír a pozval je ke guláši, pivu a něčemu ostřejšímu. Nesmí chybět fotografování u dřevěného medvěda u Pradědovy galerie. Další kroky směřují do Křížova a následně do údolí s výhledem na hrad Sovinec, postavený na konci 13. století. Celá trasa je dlouhá cca 17 kilometrů a je vhodná pro všechny turisty bez výraznějších zdravotních problémů. Pochodu se účastní stále více dětí včetně těch nejmladších v nosítkách nebo kočárcích. Zájemci o historii si mohli na trase vyslechnout výklad o Ryžovišti, Bělídlu a kapli v Křížově, dokonce byla možná i prohlídka opraveného kněžpolského kostela. Akci finančně a organizačně podporují obce Lomnice, Ryžoviště a Jiříkov.

Fota a text: Ing. Kateřina Uličná

Radek Ocelák pomáhá rumunským Slováckům hledat kořeny

Poválečná situace v pohraničí připomínala stěhování národů. Nucený odsun starousedlíků a souběžné osídlování nově příchozími vedly k téměř úplné výměně obyvatelstva Sudet. V dosud německy mluvících městech a vesnicích se postupně usadila směsice etnik hovořících různými jazyky a dialekty – Češi, Slováci, Moravané z Hané, Valašska i Slovácka. Svěbytným fenoménem byla repatriace rumunských Slováků ze Sedmihradska. Pro toto etnikum to byl druhý masivní přesun v prostoru střední Evropy během dvou století. Dvakrát vyslyšely slovenské rodiny pobídku, aby osídlily kopcovitou krajinu s hustými lesy a nepřítliš úrodnou půdou – na počátku 19. století putovaly z tehdejších Horních Uher do Sedmihradska a po druhé světové válce opět do „vlasti“, do českého pohraničí. Jejich historie dosud není plně prozkoumána a pro badatele je stále výzvou. Stala se životním tématem i pro Radka Oceláka.

Mladý vědec a genealog Radek Ocelák pochází z Rýmařova a k tématu rumunských Slováků se dostal v podstatě z rodinných důvodů. Jako potomek jedné z rodin, které po válce přesídlily ze Sedmihradska do Sudet, začal někdy ve čtrnácti letech pátrat po stopách vlastního rodokmenu. „Informací bylo tou dobou minimum, aspoň těch snadno dostupných, takže jsem zjistil, že co nevypátrám sám, to vědět nebudu. Postupem času jsem si uvědomil, že zjištění z tohoto výzkumu budou nejspíš zajímavá i pro mnoho dalších lidí mimo okruh rodiny,“ popisuje počátky svého bádání Radek Ocelák, který se dnes věnuje genealogii profesionálně. Průzkumem odborné literatury zjistil, že téma bylo zatím zpracováno minimálně. Pustil se tedy do studia dokumentů, zápisů a fotografií v českých i rumunských archivech a farních matrikách. Několikrát navštívil sedmihradské Rudohoří, obce Nová Huta, Stará Huta, Bodonoš, Židáreň nebo Gemelčička, odkud pochází většina rumunských Slováků usazených v našem pohraničí. „Cestuju taky do různých koutů naší republiky, kde rodiny reemigrantů po válce zakotvily. Na hřbitůvcích fotím jejich náhrobky a zanáším do své databáze,“ doplňuje Radek Ocelák. Kontakt s pamětníky mu usnadňuje internetové propojení:

„Založil jsem stránky reemigranti.ocelak.cz. Reakce návštěvníků ukazuje, že o historii rumunských Slováků je opravdu zájem – není divu, po válce přišlo z Rumunska do našeho pohraničí několik tisíc rodin, jejichž potomci se teď zajímají o svoje kořeny. Moje stránka a skupina Reemigranti na Facebooku pro mě znamenají kontakt se stovkami lidí.“ Za pět let intenzivního bádání se Radku Ocelákoví podařilo shromáždit množství informací o jednotlivých rodinách i celém etniku. Při studiu rodokmenů pronikl až na přelom 18. a 19. století, kdy slovenské rodiny začaly do sedmihradského Rudohoří přicházet, a sledoval jejich osudy nejen v linii poválečného přesídlení do českého a moravského pohraničí, ale také po emigraci do Brazílie po první světové válce. „Mnoho rodin v našem pohraničí má dodnes příbuzné ve státech Paraná a Sao Paulo. Kontakty se zpravidla neudržely, ale díky internetu a postupnému shromažďování informací se je zájem-

cům daří znovu navazovat,“ dodává Radek Ocelák.

Výsledky svého výzkumu publikuje moderní a otevřenou formou – prostřednictvím zmíněných internetových stránek a Facebooku. Zde najdou zájemci nejen shrnutí historie rumunských Slováků a informace o sestavování rodokmenů, ale i množství unikátních fotografií, dokumentů a zajímavostí, které mohou toto opomíjené etnikum barvitě přiblížit. Poutavou studií na téma reemigrace rumunských Slováků na Rýmařovsko a sžívání s novou domovinou autor uveřejnil také ve sborníku *Quod bene notandum II.*, který vyšel v Rýmařově loni na podzim. Poprvé vystoupil se svým výzkumem i tváří v tvář posluchačům při besedě v kavárně Bužinka v sobotu 6. května. Beseda přilákala různorodé publikum včetně potomků rýmařovských dosídlenců a dokonce několika pamětníků poválečného dosídlování až z Krnovska. ZN, foto: archiv R. Oceláka

Kam na výlet

Skřítek už dávno není tajemným místem

Vraťme se na sedlo Skřítek v době, kdy zdejší hostinec pomalu opouští formu. Tehdy skutečně zápasil o přežití. Naštěstí pro něj přibližně v téže době začíná první vlna rozvoje turistiky. Místo vozků sem přijíždějí stále častěji milovníci horských túr, pro něž je Bergegeist výchozím bodem procházek po jižní části Jeseníků. Záhy se ukázalo, že služby hostince již nestačí stoupajícím potřebám stále rostoucího počtu nových návštěvníků, a tak se o nápravu postaral kolem roku 1885 nový hostinský. Stal se jím bývalý lesník, který provedl některé nezbytné stavební úpravy. Především rozšířil ubytovací možnosti hostince a zlepšil výběr jídla a pití, ke kterému byly občas mezi turisty oprávněně připomínky.

V roce 1896 kupuje hostinec Bergegeist Moravskoslezský sudetský horský spolek a přebudovává jej už zcela pro potřeby turistů. Pozoruhodné je, že jeho prvním nájemcem se stává zchudlý šlechtic z Tyrol pan Protsch. Hostinec byl otevřen celoročně, ovšem v zimním období často s nucenými přestávkami kvůli nesjízdnosti silnice. Ta byla udržována koňskými potahy, ale pokud napadlo sněhu hodně, musel se snít uklidit ručně. V letním období udržoval spojení mezi Sobotínem na jedné straně a Rýmařovem na straně druhé poštovní autobus, jemuž cesta na sedlo trvala zhruba hodinu.

Po první světové válce se stal hostinec centrem schůzek nacionalisticky zaměřených německých skupin. Za války však návštěvnost upadala. Lidé měli jiné starosti a mužská část německy mluvící populace, která patřila k nejčastějším návštěvníkům hostince, byla povolána do wehrmachtu. V roce 1945 se hostinec stal záhytným střediskem pro kolony uprchlíků zejména ze Slezska, kteří prchali před postupující Rudou armádou. Ke konci války, když se tudy probíjela sovětská armáda, celý hostinec do základů vyhořel a místo na více než 20 let osiřelo.

Teprve nový rozmach turistiky koncem padesátých let a zejména v letech šedesátých se projevil i na tomto místě. Také vzrůstala důležitost silnice mezi Rýmařovem a Šumperkem. S rozmachem automobilové dopravy pak souvisí vybudování motorestu právě na Skřítku, a to dokonce na místě někdejšího hostince. Motorest, jenž dostal původní název Na Skřítku, nechala v roce 1966 vybudovat Jednota Zábřeh. Vznikl prostým propojením dvou montovaných srubových chat. Původně byl zamýšlen skutečně jen jako motorest, nikoli jako horská či turistická chata, protože zde nebylo zajištěno, a dodnes není, ubytování pro návštěvníky.

Nejvyhledávanějším místem Skřítku je však místo při vjezdu na parkoviště směrem od Šumperka. Právě zde se nachází plastika Skřítky od sochaře a básníka Jiřího Jílka, který tento kraj miloval natolik, že vyměnil rodnou Prahu za osamění v sobotinském ateliéru. Jeho díla najdeme i na jiných místech Jeseníků. Kdo navštíví Skřítek, pravděpodobně si odveze fotografii se sochou, která vypadá, jako by zde vyrostla ze země. To není náhoda, ale důkaz souznění jejího autora se zdejšími kraji.

Ještě jednu pozoruhodnost nemůžeme v souvislosti se sedlem na Skřítku pominout. Právě tady, jen pár desítek metrů od hlavní silnice, se nachází jedno z největších jeseníckých rašelinišť. Rozkládá se po levé straně zmíněné cesty ve směru na Rýmařov. Celková plocha rašeliniště přesahuje 90 hektarů. Nejvyšší bod slatí leží nedaleko motorestu ve výšce 870 metrů, nejnižší bod, ležící u ústí do Splavného potoka, má nadmořskou výšku 820 metrů. Rašeliniště protáhlého tvaru má délku 1880 metrů a šířku 860 metrů. Zajímavý je i spočítaný celkový objem rašeliny, který přesahuje milion kubiků, a největší vrstva dosahuje téměř šesti metrů.

Rašeliniště na Skřítku vzniklo v mělké prohloubenině vytvořené v sedle mezi horami. Jde o typické rašeliniště prameništěního typu. Rostlinné společenství zde tvoří zejména porosty rašeliništních smrčín, které mají téměř tundrový charakter. Ze vzácných bylin zde roste rašelíník, v okolí tůní se daří bříze karpatské a v podrostu můžeme vidět suchopýr pochvatý, klikvu žoravinu, violku bahenní či ostřici mokřadní. V okolí prameniště se daří kamzičníku rakouskému, oměji šalamounku, kropenáci vytrvalému, starčku potočnímu, sedmikvítku evropskému či toliji bahenní. V oblasti rezervace se daří růstu také velmi ohrožené rostliny, korálce trojklanné. V 19. století byl na východním okraji mokřin vysázen rovněž pruh kleče. Gregor Wolny v roce 1839 uvádí, že část rašeliniště byla odvodňována a byla zde těžena rašelina. O přírodní odtok vody se stará Žlutý potok. Rašeliniště dnes není veřejnosti přístupné a je chráněnou rezervací.

Sedlem Skřítek samozřejmě hory nekončí. Dá se pokračovat na nejvyšší horu Hraběšické vrchoviny Kamenný vrch. Půvabná cesta vede také na zříceninu hradu Rabštejna ukrytou ve skalách. Zde začal se svou kariérou horolezce nejeden z pozdějších pokořitelů světových velehor. Tajemství tohoto jeseníckého podhůří však necháme prozatím spát a vrátíme se do kraje nejvyšších moravských kopců – do oblasti Mravenečnicku.

Miroslav Kobza: *Cestou necestou za Tajemstvím Hrubého Jeseníku*

Hostinec na Skřítku, r. 1920

Kamzičník rakouský
Foto: M. Marek

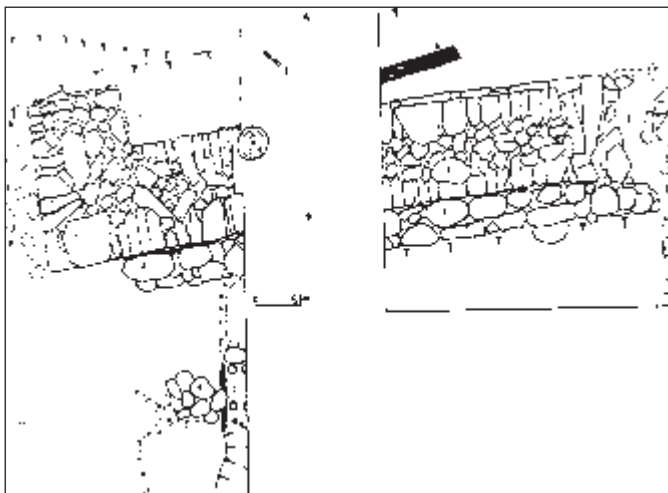

Plastika Skřítky od sochaře a básníka Jiřího Jílka
Foto: V. Lehký

Z historie

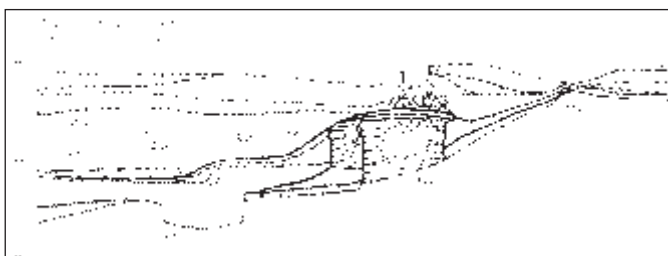
Výzkum lokality Burgetův statek Stavba kamenné městské fortifikace

Reprezentativnější fortifikaci získalo město zanedlouho na přelomu 13. a 14. století, aniž bychom ji mohli srovnávat se složitým a podstatně mohutnějším pevnostním systémem velkých královských nebo knížecích měst, jako byla Jihlava (půle 13. stol.), Olomouc (11. stol.), Brno (13. stol.) nebo Opava (1. třetina 13. stol.). Srovnatelnou

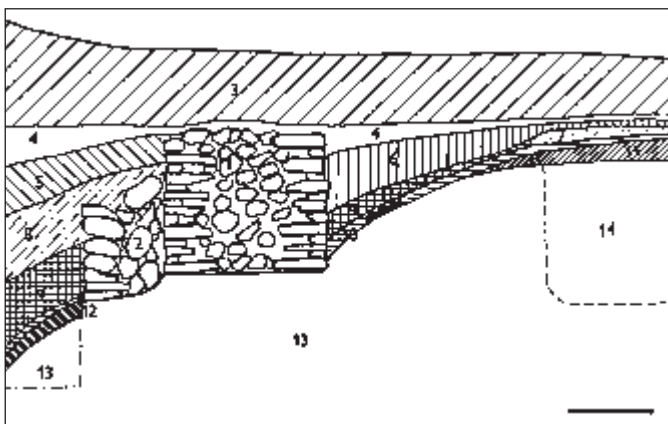

Městská hradba: 1 původní zeď z přelomu 13.–14. stol., 2 přístavba zdi (1. půle 14. stol.), 3 Hrádecká brána, 4 kameny nepoužité v době přístavby, 5 zeď hospodářských budov Burgetova statku, 6 dřevěná fošna – původní opevnění ze 13. stol., 7 kúlové jamky zdvojeného polského plotu, 8 část zdi zničené stavbou statku, 9 kontrolní blok, 11 svažitá cesta k hati přes močál

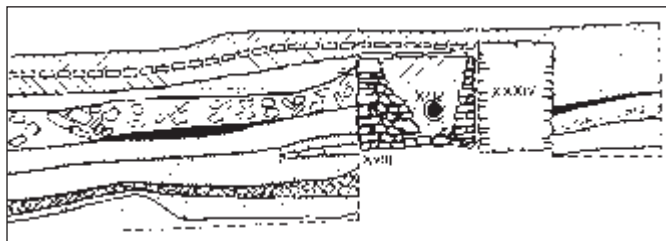
ochranu jako Rýmařovu poskytovaly zhruba obdobné kamenné hradební zdi Bruntálu (1213), Litovli (1. polovina 14. stol.) či dalších menších sídlišť. Podobně jako v Rýmařově i v jiných městech či na Rabštejně byly zchátralá opevnění a jejich pozůstatky opravovány nebo doplněny znovu po třicetileté válce v osmdesátých letech

Profil hradby s přístavbou u Hrádecké brány (XVIII), vrchol stoupání (XXV)

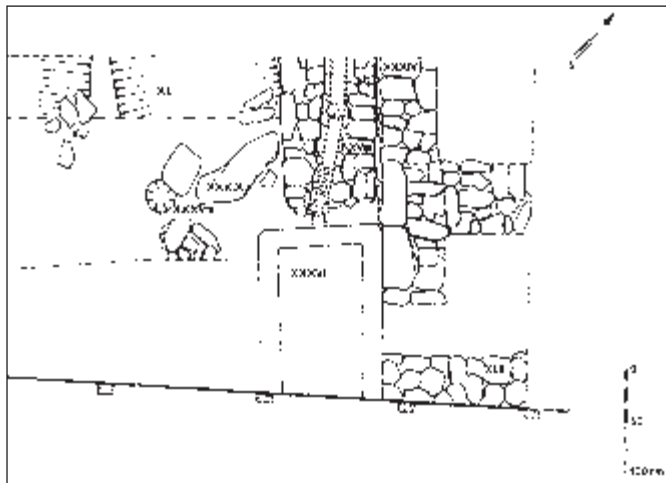
Profil hradby s přístavbou, deska (10), kurník nebo odp. jáma (14), kulturní vrstvy 3–9, 11–12, podloží (13), starší zeď (1), přístavba (2)

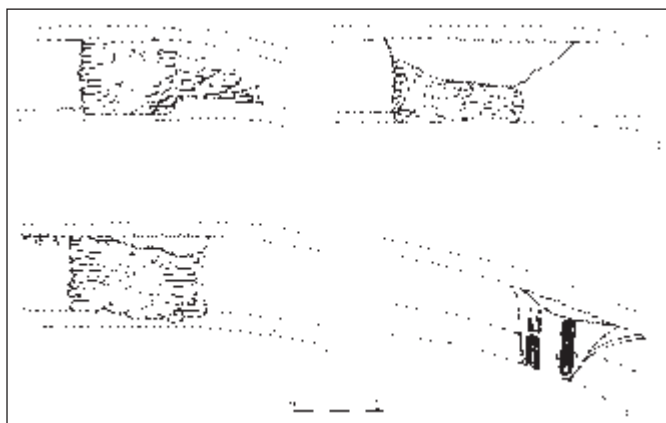
Profil hradby v 3. sondě v zahrádce usedlosti: část novověkých základů (XVII), pokračování hradební zdi (XVIII), kterou porušilo potrubí kanalizace (XLVIII) a využila stěna obytné části usedlosti (XXXIV)

17. století. Společnými důvody byly opodstatněné obavy před vpádem nevypočítatelných Turků. Naštěstí pro Moravu, ale i celou západní Evropu ukončila ambice osmanských sultánů jejich děsivá porážka pod Vídní 11.–12. září 1683.

V druhé fázi vývoje obranných zařízení se tedy Rýmařov opevnil kamennou zdí (šířky 0,97–1,10 m), jež se místy dochovala ve velmi dobrém stavu až do výšky 0,86 m). Její výšku jsme původně odhadovali na 2,5 m, ale po srovnání s obdobným obranným zařízením v bavorském Zeilu am Mein ji lze předpokládat nejméně o 2 m vyšší. Stěží říci, zda byla později opatřena dřevěným podsebitím nebo cimbuřím. Jisté však je, že vrchol hradby pokrývala dřevěná šindelová

Sonda v zahrádce usedlosti: pokračování hradební zdi (XVIII), kterou porušilo potrubí kanalizace (XLIII), stěna obytné části usedlosti (XXXIV) postavená technikou na hlinu, trubka (XLVIII), septik (XXXVI), rozpadlá zeď přístavby (XLI a XXXIX)

Profil hradby ve výkopech pod dolní částí Husovy ulice, 1 první sonda s přístavbou, 2 mírně odlišná konstrukce hradební zdi (asi některá z oprav); 3 hradební zeď před přístavbou (JV), zbytky polského plotu

Keramika z 2. půle 13. století datující počátek stavby kamenné (dřevěné?) zdi

stříška, která bránila průniku dešťové vody dovnitř zdi, jež by mohla po zmrznutí její těleso značně poškodit. Kde bylo třeba, podpíraly hradbu vně mohutné šikmé kamenné pilíře. Poslední se zachoval vně středověkého pivovaru, je dnes však obezděn. Jako podklad využila zeď kupodivu pouhý stupeň zasekaný do mírného hlinitého svahu asi 3 m pod vrcholem stoupání od jihovýchodního močálu. Základy zdi nejsou do podloží zapuštěny, ale stojí přímo na upraveném terénu dosud. Časem se vně hradby hromadil materiál (odpad a navátá hlína), který v některých místech obklopol patu zdi a tvoří jakési falešné zahloubení až do výšky 0,4 m, jak je jasně patrné v okolí brány.

Zeď vychází jako ostatní stěny budov v oblasti (části domů, veřejné budovy a hradby) z vlastností dostupného kamene z nedalekých lomů a místní středověké stavební tradice. Paralelu lze hledat už v počátcích obdobné techniky hluboko v antice. Kamenné zdi Rýmařov-

Hradební zeď s výpadovou brankou, vlevo barokní hřbitov, v pravém dolním rohu Hřbitovní brána a dvě pásma plaňkového opevnění, vpravo brána na hřbitov, márnice či hřbitovní kaple se vchodem zvenčí

ska jsou v podstatě skromným derivátem římské zdi, jejíž prvky však vždy spojovala malta. Poměrně nízké ostrohranné kameny podlouhlých tvarů u nás pečlivě kladli na hlínu či hliněné těsto, jež jen vzácně nahradily drahou a málo dostupnou chudou vápennou maltou. Kameny se skládaly v řadách nad sebou, vždy v jedné vrstvě podélně a další vždy kolmo k průběhu zdi. Prostor mezi oběma líci nakonec zaplnila hlína pojící drobnější úlomky stejného kameniva. Po vyschnutí hlíny mezi líci stěny byl celek pro boj dostatečně pevný a trvanlivý. V místech, kde hrozilo vtlačení zdi do podloží, což by ohro-

Začátek výzkumu (1989), dochovaná část starší hradební zdi (Burgetův statek)

Původní jádro kamenné zdi a fošna na dvorku bronzolitecké dílny

Průběh hradební zdi, vpravo pilíř Hrádecké brány (sektory B, C), vlevo zeď statku

Zadní stěna zbořeného domku Zimových (20/42) navazuje na průběh hradební zdi

Zdivo tarasu a příčného křídla domku p. Štolfy (22/44), nelze vyloučit, že využívá zbytku hradební zdi, příp. hranolové bašty

Zadní stěna hospodářských budov děkanství využila původní hradební zeď

žovalo stabilitu zařízení, vyztužovala podloží spodní vrstva rozměrných kusů lomového kamene. Stěna je na obou stranách dobře líčovaná, pouze v její části za dílnou bronzolitec lze na vnitřní straně zdi vidět patrný stupeň o třech řadách kameniva nad sebou. Mohlo se jednat o zajištění paty zdi proti sesuvu dovnitř, ale nelze vyloučit ani jiný a nám už neznámý účel.

Průběh hradby jsme pak sledovali dál novými sondami a vpichy ještě 17,1 m od východního nároží Hrádecké brány (Burgstadteltor) až ke zbytkům zadní stěny domku Zimových (č. 20/42), zmizelého již v 60. letech 20. století. Zdá se, že pozdně gotický nebo renesanční stavebník využil dochované zbytky fortifikace pro zadní stěnu objektu nebo použil její dochované přízemní části jako základy domku. Hradební zeď na horním konci Husovy ulice běží ve vzdálenosti 23 m od dodnes dochované uliční linie, ale není to pravidlem, níže najdeme i méně rozsáhlý prostor mezi ulicí a hradbou. Není vyloučeno, že zbytky zdi nějak využili i další stavebníci už v době jejího užívání. Vedle výše uvedeného objektu připadá v úvahu dům p. Štolfy 23/22, kde se zdají být v zadním traktu domu a nádvorní zídky zachovány poměrně dlouhé sekvence obranné zdi. S fortifikací asi souvisí venkovní zeď bývalého středověkého pivovaru 24/51. Zeď je patrná i ve výkopu vedle domu, ale uliční linie se zde značně přiblížila komunikaci, jež za rynečkem volně zahýbá k severovýchodu.

Části hradby se objevily v základech domu p. Mezihoráka (č. p. 56) a ve třech rýhách při kladení kabelů pod dolní částí Husovy ulice za již neexistujícími domy p. Žváčka (č. p. 28) a p. Šrutkové (č. p. 129) na parcelách č. 150 a 152. Roku 2015 objevil výzkum Památkového ústavu Ostrava (Mgr. Piotr Werens) patrně část hradby na vnější straně michaelského hřbitova částečně vystupující z jinak orientované podezdívky domu s veterinární službou (č. p. 170). Nález zřejmě dokazuje, že kamenná fortifikace vznikla s jistým zpožděním po zalo-

Zřejmě štěrbinová střílna (nyní průduch – děkanství)

žení města, protože evidentně poškodila hroby tří jedinců (děti?). Nerespektovala poměrně mělké hrobové jámy a zničila drobné dobře dochované skelety nebožtíků od hrudníku výše. Zároveň datuje hroby ante quem do poslední třetiny 13. století.

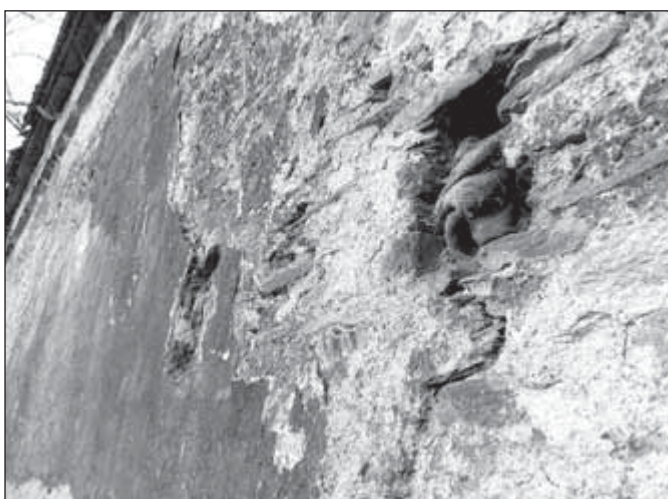
Část tělesa hradby se dá rekonstruovat podle vedut Fabriciových map Moravy (1569, 1575) a Schmidtova vyobrazení (1693), jež je zachycuje v době dalšího chátrání. Podobně tomu je u Sargentovy mapy (1747), jež zobrazuje kromě částí zdi tři z dochovaných bran včetně pozdní Hřbitovní branky (tř. Hrdinů) a dokládá opevnění města na konci 17. století jako kombinaci kamenné zdi s palisádovými doplňky a polského plotu. Kromě toho Schmidtova malba ukazuje, že hradby využily také hospodářské stavby děkanství, v nichž se asi k větrání využívají nejméně tři průduchy připomínající štěrbinové střílny. Je pravděpodobné, že jde o dodnes uchované zařízení typické pro střelce ze 14. až počátku 15. století.

Stejný archaický nebo velmi obdobný způsob stavby zdi a podezdívky byl v Rýmařově běžný až do 19. století. Avšak pokud stavebník užil slabší stěnu, nezbylo již místo na hlinitokamenné jádro zdi. Kamenné zdi domů s tradičně mělkými základy často sahají až do 1. patra a častěji se užívaly drobnější kamenné prvky horší kvality. Obdobně jsou vyzděny úzkými břidlicovými deskami na hlínu i dokonale klenby gotických sklepů právovárečných domů, a lze tak soudit, že stejná stavební technika byla běžná na celém Rýmařovsku již hlouběji ve středověku.

První linii obrany tvořil souvislý **polský plot** zachycený na několika místech při výkopech či zaznamenaný (?) děkanem Schmidtem na známé vedutě ještě roku 1693. Tvořily jej svislé, obvykle zahrocené kůly, jež byly proplétány silnými haluzemi a proti zapálení oboustranně opatřeny silnou vrstvou jílovité mazanice. Její síla se na jednotlivých stranách pohybuje od 0,3 do vzácně 0,5 m. Plot, který brá-

Vnější stěna hospodářských budov děkanství

Pohled na střílnu z jiného úhlu

nil přístupu ke kamenné hradbě, tvořil zjednodušenou parkánovou zeď, jež bývala stavěna do výšky muže. Nevíme však, zda byl prostor mezi ní a vlastní kamennou hradbou, jež byla podstatně vyšší (3–4 m u nás, viz Zeil), dosypán a vznikl tak použitelný parkán. Dá se říci, že rýmařovské opevnění kopírovalo s ohledem na finanční možnosti Rýmařova standardní typ hradební zdi menších měst. Kůlové jamky polského plotu a patrně dalšího dřevěného zařízení jsme zaznamenali také nedaleko Hrádecké brány.

Obě pásma opevnění (hradba a polský plot) se objevila rovněž velmi dobře zachovaná (viz výše), když se v srpnu 2003 hloubily rýhy pro uložení kabelů kolmo na středověkou hradbu pod jižní částí Husovy ulice. Běžela ve vzdálenosti 15,80 m od dochované uliční linie a bylo možno sledovat vpichy v délce 21 m. Leží na prázdné parcele již zbouraného domu č. p. 60 a pokračuje asi pod násypem plochy zahrady hospody U Pepy (č. p. 30) ve spodní části ulice. Ani konstrukci se nijak neliší od hradební zdi nalezené v prostoru Burgetova statku. Jen v 1. a 2. sondě (východ) chybí přístavba z první poloviny 14. století, jež zesiluje zeď u Hrádecké brány, ale zesílení se opět objevuje ve 3. sondě. Stojí na vrcholu stoupání prudšího, avšak dnes značně porušeného svahu k dolní sekvenci městského příkopu a jižnímu močálu. Jako jinde stojí spíše na terénu minimálně zahlobena do podloží (0,10–0,20 m). Prostor, který jsme měli k dispozici, měl temeno stoupání natolik rovné, že nebylo třeba zatesávat kamenné opevnění do podloží svahu – je založeno přímo na povrchu. O 2,70 m níže po svahu se objevilo pásmo přepálené mazanice (výše až 0,30 m), kruhové kůlové jamky o rozměrech od 0,15 m x 0,10 m do 0,30 m x 0,50 m a v nich přirozeně zuhelnatělé (zetelé) části svisle zasazených kůlů dochovaných až do výše 0,90 a 0,75 m.

Pozůstatky parkánové (zcela vpravo) a hradební zdi (dílny základní školy)

Kostelní (Školní) náměstí, vystupující část zdi souvisí s hradbou

Vzdálenost mezi kůly byla 0,26 m. Zdá se, že spodní z kůlů zpevňuje vnější líc polského plotu. Kůly byly zaraženy v podloží a zpevněny viditelně svisle zatlukávanými kameny z úrovně terénu. Šíří hrazení lze odhadnout podle dochovaných zlomků mazanice na 0,40–0,70 m, někdy s otisky dřevěných kůlů a častěji silných haluzí a proutí. Polský plot před kamennou hradbou včetně kůlových jamek i šíře jejich profilu vykazuje značnou podobnost se stejným opevněním na temeni Hrádku (14. stol. až poč. 15. stol.) a u Hrádecké brány. Polský plot před hradbou se zdá

Vystupující část zdi hospodářské budovy děkanství (bašta?), blíže branka

starší než opevnění Hrádku z počátku 15. století, liší se též výhradně kruhové kůlové jamky staršího opevnění, tj. z doby dokončení městské hradby na přelomu 13. a 14. století, respektive při jejím rozšiřování kolem roku 1320, od čtvercových (trámcových) z městského hradu, není tedy současný s poslední přestavbou městského hradu. Lze zvažovat, zda jižní zeď chránilo jediné či více pásem polského plotu.

Ještě na Sargentově mapě rabštejnského panství (1747) je v místech nad barokním hřbitovem zaznamenána linie polského plotu (nebo kamenné zdi?), ohýbající se k severozápadu, kde je proražena drobná výpádová branka. Je otázkou, zda lze usuzovat na další pásmo opevnění položené níže než uvedený polský plot ze 14. století.

Dobře dokumentovaný a dochovaný středověký (novověký?) polský plot známe ze Šumperka. Obdobnou součástí opevnění jako v Rýmařově přinesl též výzkum v Opavě (Nákladní ul.). Zde však šlo o vnější opevnění chránící parkánovou zeď ve vzdálenosti 3 m. Především poloha dvojice zaražených kůlů (759 a 771) je v Opavě téměř shodná s rýmařovskými (Husova ul., Burgetův statek).

Fota a text: Mgr. Jiří Karel (Berger, K.: *Geschichte der Stadt Römerstadt*, Brno 1908; Karel, J.: *Hradební zeď města Rýmařova (nález při hloubení rýh pro elektrický kabel 26. 8. 2003)*, nálezořová zpráva, Městské muzeum Rýmařov, Rýmařov 2003; Hlubek, L.: *Přispěvek k opevnění města Rýmařova*, StM, sv. 35, Olomouc 2013; Karel, J.: *Nálezové zprávy (1989–1991) o výzkumu lokality Burgetův statek v Rýmařově*, Rýmařov 1990, 1991, 1994; Goš, V. – Karel, J.: *Středověké opevnění města Rýmařova*, VVM XLIX/2, Brno 1997; Tíž: *Městský hrad v Rýmařově ve 13.–15. století*, *Střední Morava 15*, Olomouc 1997; Tíž: *Tvrz v Rýmařově*, *Archaeologia historica*, 17/92, Ústí nad Labem, Brno 1992.)

Tři hroby porušené zdi, zřejmě nejstarší hroby na michaelském hřbitově (13. stol.), uloženy ještě před stavbou kamenné hradby, která zničila skelety od hrudního koše výš

Franz Brixel: Horská kronika

(Přeložila Jitka Procházková)

Učitel ze Skal

Nyní pohovořím o hráčích loterie – o neméně nešťastné neřesti, která zase jiným způsobem odvádí člověka od vyšších, ušlechtilějších snah a dělá z něj otroka hráčské vášně. –

Dva sice velmi podivuhodní a šťastím provázení muži byli šilénymi hráči loterie. Měli však protikladné osudy.

Prvním byl Anton Rotter, učitel ve Skalách. Vlastnil poměrně velký majetek a koupil si ondřejovskou dědičnou rychtu spolu s mnoha pozemky. –

Tento učitel byl jedním z největších hráčů loterie své doby a měl v roce 1824 tolik štěstí, že vyhrál 24 000 zlatých, a to ve dvou ternech,¹ v prvním 14 000, ve druhém 10 000 zlatých. –

Protože se však domníval, že mu tato suma nestačí, a opojen šťastím své vášně chtěl být ještě bohatší. Tak v krátké době prosázel celý vyhraný obnos,² a to tak, že často sázel na jedno číslo sto zlatých. Takto pokračoval, až musel za několik let prodat i dědičnou rychtu v Ondřejově včetně velkých pozemků!

Za zbytek peněz z prodeje si postavil domek v Rýmařově u Koňského mlýna, který však také dlouho nevlastnil, neboť všechno dal do loterie! – Jeho největší štěstí bylo, že si při prodeji obou domů, hlavně dědičné rychty, zajistil dva velké výměnky, jinak by asi býval musel jít na stará kolena žebrať! –

Sázel většinou na sny. –

Měli v noci sen, a ráno bylo už pozdě vsadit v Rýmařově, osedlal koně a jel trysekem až do Brna, aby vsadil na čísla, o nichž se mu zdálo, a aby přišel o peníze! – Mnohdy, když žádné peníze neměl, zastavil nebo prodal ze stáje svou nejlepší krávu – často mu také zapsal čísla výběrčí sázek, pan Berger, jeho kmotr, na úvěr, protože Rotter byl upřímný a čestný člověk. Také byl velmi bigotní, chodil každý den do kostela,³ potom na loterii a pak do nálevny,⁴ kde obyčejně potkal svého hráčského bracha, tkalcovského mistra Schreineru z Harrachova. Posadili se oba dva spolu za kamna, aby tam nerušeně diskutovali o číslech tažených v loterii.

Jednou seděli pohromadě zcela pohroužení v nepřetržitém hovoru u skleničky kořalky, když sem přišel Adam-Hansel se svými kamarády. Okamžitě to v jizbě ožilo, ale Rotter a Schreiner se nenechali ničím rušit a byli zcela zaměstnáni psaním čísel.

Adam-Hansel si však hned věděl rady, jak ty dva od sebe dostat, a pravil ke svým kamarádům: „Teď dávejte pozor, hnedle ty dva na sebe upozorním!“ –

Nuže začal přecházet s vážným výrazem tváře před stolem těch dvou hráčů loterie, se zvoláním: „Vy braši, dnes v noci se mi zdálo, že jsem byl v pekle, a pomyslete si, koho jsem tam zastihl? Pátera Wanghammera – seděl u hromady kamení a roztloukal kameny!“ – – –

Jakmile oba sázkaři slyšeli o tom snu, rázem od sebe odtrhli hlavy – a když Adam-Hansel ještě dodal: „A tahal vlečné hrábě,“ Schreiner svým vřiskavým hlasem hned zvolal: „Vlečné hrábě jsou číslo 77!“ – –

Všichni se začali hlasitě smát tomu šprýmu, jak se Adam-Hanselovi povedlo ty dva zahloubané hráče vytrhnout z jejich hovoru.

Když se Rotter podruhé oženil, nenechala mu jeho mladá žena, jež o sázení nechtěla ani slyšet, žádné peníze, a tak neměl už nic, co by zastavil, jen to, co vydělal předemím Inu. Nic však už nevyhrál a zemřel chudý! – – –

Muž z Nové Vsi

Ten věděl, jak své štěstí jinak využít, a to následujícím způsobem:

Jednoho dne totiž přišel k výběrčímu sázek, vsadil tři čísla, a když byla zapsána a on měl kámen (resconto),⁵ sundal z ramene malý pytlík a mrštil jím na postel výběrčího. Když se ho výběrčí udiveně zeptal, co to tu provádí a co to znamená s tím pytlíkem, muž mu odpověděl: „Do něj přijdou dvacetníky z terna, které na ta čísla vyjde!“ – –

Výběrčí se musel mužově tolik sebevědomé řeči smát a pravil: „Vezměte si zase ten pytlík, nevyhrajete nic!“ – Ten však nechal pytlík ležet a odešel. Když terno skutečně vyšlo, muž přišel a nechal si „dvacetníky“ ve značném počtu vyplatit do pytlíku, kte-

rý tu zanechal, přehodil si ho přes rameno a už se nikdy nevrátil, aby si ještě jednou vsadil! – – – –

Dva další hráči loterie

V posledním popisu jsem povídal o jednom šťastném hráči loterie a zapomněl jsem povyprávět ještě o dalších dvou méně šťastných případech tohoto druhu. Teď to doženu. Teď nejprve o sázkaři terna z mého rodiště.

Tento dost hrubý a silný člověk původem ze Slezska byl už velmi mnoho let v Rýmařově, a protože se nevyučil žádnému řemeslu, dělal nádeníka. Chodil většinou štípat dříví a dělal ostatně všechny práce, ke kterým ho mohli potřebovat.

K tomu byl ten chudák obyčejně, také kvůli své mluvě, vystaven všelijakému posměchu. – A proč? Ponejvíce kvůli hraní loterie, protože každý krejcar, který sehnal těžkou a namáhavou prací, nosil do loterie – aby vyhrál terno! – – –

Neměl skoro žádné oblečení, proto mu domlouvali, proč dává každý krejcar do loterie? – Na to pokaždé odpověděl toto: „Chcu udělat terno, kupit domek a oženit sa!“ –

A tím to bylo pro něj odbyto a zůstal u své staré vášně! – –

Tudíž se mu říkalo „Ternomacher“ – ačkoli mívával sotva ambo,⁶ natož terno!

Stejný případ byl jistý Josef Popp, jenž dal počínaje tovaryšským stavem až do svého vysokého mužného věku všechno, co námahou a pílí získal, do loterie. Neustále žil v bláhové naději, že jednoho dne udělá terno, zůstalo však jen při tom, ačkoliv už měl 60 let, u marné naděje! – –

Tento zvláštní, sobecký člověk vzácně promluvil slova, snad jen když ho někdo k řeči vyzval. V létě si každou sobotu po práci někam vyšel – neřekl, kam jde, a objevil se zase v pondělí brzy ráno. Proto se za ním jednou jiný tovaryš vyplížil, aby vyzvěděl, kam jde a co má v úmyslu.

A tu zpozoroval, že Popp jde do Grundwaldu.⁷ Tam ho dohnal, zastavil jej a ptal se, kam jde? Nato Popp řekl: „Pojd se mnou a uvidíš!“ Zavedl potom svého

¹ Terno = výhra tří čísel v loterii. Pozn. red.

² Může vůbec existovat větší blázen? Tu lze vidět, jak vášně, démon hry, může připravit člověka o rozum! – D. H.

³ Pravděpodobně aby si vyprosil pro svou zavrženíhodnou hru požehnání nebes!

⁴ Přirozeně! Koho jednou ďábel dostane do spárů, toho má brzy celého! – – –

⁵ Potvrzení. Pozn. red.

⁶ Ambo = výhra dvou čísel v loterii. Pozn. překl.

⁷ Grundwald = les jižně od Rýmařova. Autor ho zmiňuje např. v kapitole Farář z Paseky (viz RH 14/2016). Pozn. red.

průvodce z cesty dolů do hluboké rokle a v té divočině vyslékl svůj kabát, pak si zapálil tabák v dýmce a pravil: „Zde zůstaneme. Takových míst mám několik, kde zůstávají ty dvě noci a celou neděli u pramene vody a s kouskem chleba. Přes den sbírám bylinky, houby a mravenčí vajíčka!“ – To všechno dělal pro peníze, které včetně svého týdenního platu dával do loterie! – – –

Teď jeho kamarád věděl, kam každou sobotu Popp chodí a co s vydělanými penězi dělá.

Už sám výběrčí loterie tomu člověku rozmlouval, aby tak lehkomyšlně neprohrával svou těžce vydělanou mzdu, protože ještě nikdy nic nevyhrál – a protože má na sobě jen nuzné šaty jako nejchudší žebrák, a pokud takto bude pokračovat, nedostane nakonec už žádnou pořádnou práci. Ale všechno bylo zbytečné, zůstal ve své iluzi a jeho vášeň z něj učinila nešťastného

člověka, jehož mohla vysvobodit jen smrt. Ostatně lze uvést ještě mnoho takových příkladů vášnivých hráčů loterie. Takovým byl jeden tkadlec z Čech, jenž celý svůj život sázel v loterii a nikdy nic nevyhrál. Přesto když se hodina tahu blížila, svolal všechny své děti, aby s nimi v pokoji klečel, hlasitě se modlil a úpěnlivě prosil nebesa o požehnání. – Nic to však nepomohlo! A přece potom zase vsadil každý krejcar⁸ – Proto lze právem říci, že hráčská vášeň je pro člověka nejnebezpečnější, a sice ještě nebezpečnější než odporné pití alkoholu!⁹ Nikdo ještě nikdy neviděl bohatého hráče, okolí na něj naopak pohlíží s výsměchem a opovržením a jako u žebráka nebo sebevraha, který ztratil respekt, sleduje jeho zánik. – – –

Varovný příklad uvádí baron von Trenck ve druhém svazku svého životopisu, kde každému vysvětluje nebezpečí hry a naléhavě žádá, aby si s ní nikdo nezačínal, pro-

tože ztratí čest, úctu a důvěru – a mnoho hráčů to stálo život. Zde už jen jeden příklad od něj samotného:

„Jako důstojník rotý jsem měl rozdělit peníze. Zastavil jsem se s nimi v hostinci, kde se právě vysoko hrálo. To mě povzbudilo, zúčastnil jsem se hry, prohrál jsem nejen své vlastní peníze, nýbrž také celou kasu rotý! – V zoufalství jsem si chtěl vzít život, ale náhodou jsem byl před sebevraždou zachráněn!“ – – – –

A náhoda tomu chce, že právě v tomto okamžiku, kdy sepisuji tyto řádky, 25. února 1883 ve Štýrském Hradci, přinesla mi moje domácí zprávu, že 66letý sluha, který bydlel v mém sousedství, večera prohrál v hazardní hře dvacet zlatých a potom šel domů a oběsil se! – – – –

Těch případů pohrom, k nimž už přispěla hra se špatnou pověstí, lze vyjmenovat tisíc, avšak inteligentnímu člověku, jenž má zkušenosti, tyto příklady stačí – konec!¹⁰ – –

⁸ Takové rouhání nikdy nedosáhne očekávaného účelu – protože hráč je pevně lapen do drápů zlého démona. Ovšem opravdové obrácení a poctivá práce – dávají samy požehnání nebes. – – Hráč je ubožejší než nejchudší žebrák, protože vždy honí náhodu – štěstí a mezitím ztrácí pevnou půdu pod nohama a nakonec se stane kořistí beznaděje!

⁹ V tom se autor právě obrovsky mylí, protože nezná světovou zkázu požívání alkoholu, protože věří, že jen pití pálenky je ohavné, jako by bylo pití piva nebo vína ušlechtilejší a jako by to nebyl stejný alkoholický nápoj, i když menšího stupně, a konečně protože zaměňuje příčinu s důsledkem. Všechno však plyne z neznalosti skutečností, a vede pak k výmluvám. – Jen ochlasta – také ten, co chlastá nebo pije pivo nebo víno, což vyjde nastejno, hraje a hráč chlastá, protože zlo způsobuje další zlo! Schiller to říká výstižně: „To je právě prokletí zlého činu, že musí neustále plodit zlo!“ – O tom se píší celé svazky. Zdrženlivý, strážlivý člověk nikdy nebude vášnivě hrát! – D. H.

¹⁰ Každá hra je zavrženíhodná, a loterie právě o to víc, že nemajetného muže odvádí od jeho poctivé práce a nalhává mu iluzorní naděje na výhru, čímž ho morálně a finančně ničí. Číselná loterie, jež tisíce lidí činí nešťastnými, aby jednoho jediného obohatila, existuje mimo Rakousko jen ještě ve své mateřské zemi, v Itálii, protože všechny ostatní státy chápou její škodlivost a zavrženíhodnost a zřekly se tohoto nemorálního vykořisťujícího prostředku. D. H.

Akce hradu Sovince

KOLOTOČ PRÍMA POHÁDEK

20. a 21. května

Den dětí na zakletém hradě

Sokolnické ukázky a přiletý dravých ptáků
Řemeslné keramické dílničky pro nejmenší
Kejklířské, šermířské a loutkové pohádky

SLAVNOSTI PÁNŮ ZE SOVINCE

27. a 28. května

Akce věnovaná prvním majitelům hradu, pánům ze Sovince

Představí se šermíři, čarokrásné tanečnice a divadelníci

V sobotu 27. května bude hrad otevřen i večer,

na pátém nádvoří se odehraje rytířský turnaj

a večer bude zakončen velkolepou ohňovou show!

HK Atlas Opava, HD 447 FM, Lezecký oddíl „Korčle“, Lezecký oddíl SVC Rýmařov, a HK Gymnázium Orlová pořádají

MORAVSKOSLEZSKÝ GEKON

4. ROČNÍK SERIÁLU ZÁVODŮ DĚTI A MLÁDEŽE V LEZENÍ NA OBŤIŽNOST

4. kolo Moravskoslezského Gekona 2017
Rýmařov - Horolezecká stěna SVC 20.5.2017
Odrůzní 10, Rýmařov

Kategorie závodníků:
7-10 let děvčata/chlapci / 11-14 let děvčata/chlapci / 15-18 let junioři/juniorky

Startovní: 60Kč/soutěžící, kapacita závodu omezena na 70 soutěžících
registrace v 8:30 / start závodu v 9:00

Detailní informace a pravidla na webu a smolcích:
www.msgekon.cz
mágrda.jancikova@seznam.cz nebo grafika_svc@seznam.cz
Moravskoslezský Gekon 2017

PROVÁDÍME

- Kanalizační přípojky
- Vodovodní přípojky
- Elektro přípojky
- Elektroinstalační práce

Kontakt:

Pokorný Pavel, Opavská 18, 795 01 Rýmařov

Mobil: 608 830 881

E-mail: pokornypavel2@seznam.cz

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

bude v prodeji od **2. 6. 2017**

11/2017

Uzávěrka pro vydání je ve čtvrtek
25. 5. 2017 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

VÝKUP BAREVNÝCH KOVŮ A ŽELEZA

Provozní doba:

Po – Čt 7:00–11:00 11:30–16:30

Pá 7:00–11:00 11:30–15:30

NOVĚ OTEVŘENO

So 8:00–11:00

Sběrna druhotných surovin Rýmařov, s. r. o.
Nádražní 6, Rýmařov (za vlakovým nádražím)

Tel.: 731 853 223

KOVOŠROT - MORAVIA CZ a.s.

volná pracovní pozice

HLAVNÍ ÚČETNÍ

Pracovní náplň:

- vedení účetnictví společnosti
- spolupráce s daňovým poradcem a auditorem
- vedení mzdové agendy
- zpracování účetní závěrky
- zpracování kontrolního hlášení
- zpracování daňových přiznání
- vedení personální agendy
- zpracování statistických výkazů

Pracoviště:

- Malá Štáhle

Požadavky na praxi a vzdělání:

- dobrá znalost podvojného účetnictví
- praxe minimálně 5 let
- min. SŠ vzdělání
- znalost v oblasti účetní a personální legislativy
- samostatnost, loajálnost, flexibilita
- znalost práce na PC - MS Office, účetní programy

Nabízíme:

- zázemí stabilní společnosti
- nástupní plat 25 000,- Kč
- vzdělávací kurzy

životopisy zasílejte na email:

vasickova@kovosrot-moravia.cz

telefon: 554 212 126

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>.
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 11. 5. 2017. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Redakce:** Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Přikrylová. **Redakční rada:** Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcerymarov.cz/horizont.php>. **Vyšlo dne:** 19. 5. 2017. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 25. 5. 2017. Další číslo vyjde 2. 6. 2017. Grafická úprava novin:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. **Cena 15 Kč**

Akční slevy až 2.500 Kč

ČAS NA TO, CO VÁS BAVÍ.

Křovinořezy a další stroje
v prodejní akci od 18. 4. do 30. 6. 2017.

Markéta Slaměňíková - STIHL
Malá Morávka 213
tel.: 723 912 274, 554 273 209
Po-Pá 8:00-12:00 13:00-16.30

DĚTSKÝ DEN
v kempu Indiana - Janovice u Rýmařova

**3. ČERVNA 2017
VE 14.00**

atrakce pro děti
soutěže o ceny
pohádkový les (30 Kč)
skákací hrad
trampolína
jízda na koni
dětská diskotéka

Western Arts Club www.euwestern.eu

Již 1. června pro Vás otvíráme nové zdravotní středisko!

Medipraktik Rýmařov

Nové zdravotní středisko Medipraktik naleznete v 1. patře Polikliniky (ul. Pivovarská).
O Vaše zdraví zde bude pečovat MUDr. Špicerová, MUDr. Lašáková a MUDr. Vašítková.

Ordinační hodiny

	Odběry	Akutní pacienti	Objednaní pacienti
Po, St, Čt	6:30-7:30	7:30-9:00	9:00-13:00
Út	6:30-7:30	13:00-15:00	7:30-11:00, 15:00-18:00
Pá	6:30-7:30	7:30-9:00	9:00-11:30

Upozornění: Z důvodu stěhování budou mít zavřeno

22. - 31. 5. 2017 MUDr. Špicerová, sadová 4, Rýmařov, zástup zajišťuje MUDr. Albrecht, Břidličná;
29. - 31. 5. 2017 MUDr. Volková, zástup zajišťuje MUDr. Servus.

Děkujeme Vám za pochopení a těšíme se na Vaši návštěvu v nových prostorách.

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE

zde odštípnout

SLEVA 100 Kč

Na nákup sortimentu volného prodeje nad 500 Kč,
při předložení kupónu a zákaznické karty.
Slevy nelze sčítat.

* Platnost slevového kupónu je do 31. 12. 2017, lze jej uplatnit v lékárnách viz níže

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

- 20% slevu na antikoncepci
- Inzulíny bez doplatku
- Slevu z doplatku za léky
- Věrnostní bodový systém

AKČNÍ PRODUKTY

Moje Lékárna Panthenol sprej 10% 150ml

Ochlazuje a zklidňuje pokožku. Poskytuje úlevu
po slunění.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

89 Kč

Beta karoten Galmed 12 000 IU 100+20 zdarma

Antioxidant, který napomáhá k ochraně organismu
před účinkem volných radikálů, doplněk stravy.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

facebook.com/Lékárna Avion